

GRUNDAD 1988 • En del av Lokaltidningen Mitt i Direkt
NUMMER 38 • 25 SEPTEMBER–1 OKTOBER 2021

TYCK TILL. "Haninges nya kulturhus måste ha en riktig restaurang" **SIDAN 42**

Haninge

DIN LOKALTIDNING!

Ny plan för lyxiga bostäder på Dalarö

GRANSKAS. Planerna på att bygga om och till 1800-talshotellet Bellevue på Dalarö fick rött ljus i mark- och miljödomstolen i fjol. Nu är det dags att tycka till om den omarbetade detaljplanen.

SIDAN 6

ANNONS

HEMSTÄD - KONTORSSTÄD - FÖNSTERPUTS - FLYTTSTÄD

Dalarö's Eviga AB
Vi gör rent hus!

dalaroseviga
dalaroseviga
4,8

08-500 829 25 • info@dalaroseviga.se • www.dalaroseviga.se

KONST. Galleri kan räddas av kommunal borgen

SIDAN 4

FOTO: SACHARIAS KÄLLDÉN

KYRKOVALET. Så fördelas makten i Haninges församlingar och Stockholms stift

SIDAN 8

Vaccinerad?
Dessa råd gäller även dig

Håll avstånd, även ute. Testa dig vid symtom och stanna hemma om du känner dig lite sjuk.

1177
VÅRDGUIDEN

Region Stockholm

HEJ HANINGE · TIPSA OSS!

SAJT
mitti.se/haningeFACEBOOK
Mitt i HaningeTWITTER
@MittiStockholmINSTAGRAM
@MittiStockholm

Köer, köer, köer – det var inte bättre förr

HELGENS KÄNSLA

LÄTTNAD. Att slippa köförbud på bilen på grund av kö till besiktningen.**En sadist gick lös på chassit med en hammare.****INGRID JOHANSSON**
Reporter**Prata med mig!**ingrid.johansson
@mitti.se**V**i är inte längre ett tålmodigt köande folk, som vet sin plats och väntar på sin tur. Vi vill inte vänta. Det konstaterade kollegan Louise Bornhall nyligen på den här sidan.

Men det var inte bättre förr, då när köandet var en del av livspusslet. Innan mjölkbutik och slaktare blev snabbköp.

Fast det är i och för sig hörsägen till och med för mig. Men postkontoret! Samhällets nav och hjärta.

Hämta ut pengar, köpa frimärken, betala räkningar. Kö till kassorna långt ut på gatan, omöjligt runt löning och pensionsutbetalning.

När kölappar infördes var det en revolution. Man behövde inte stå i kö, utan kunde cirkulera, kanske sitta ner.

Samma på Systembolaget. Lång kö till disken. Tiden fördrevs med systemkatalogen, för att vara redo när man äntligen kom fram.

För dem som bara skulle ha en kvarting Explorer gick det sedan snabbt. En halvböj så var de klara.

Annars var det bara att vänta medan biträdet försvann till lagret och hämtade de åtråvärda flaskorna.

Nu fixar man bankärenden i mobilen och hämtar paket i butiken, så himla smidigt! Och på Bolaget botaniserar man i lugn och ro.

Och skulle en kösituation uppstå så är det ändå rätt lamt, för det är väl ingen riktig kö med två meters avstånd, eller hur?

Coronapandemin är nog spiken i kistan för kö-kulturen.

Till och med bilbesiktningen har blivit en fröjd. Lätt att boka tid och man släpps in på minuten.

Förr gällde det att boka i god tid, kön var lång, med köförbud på bilen som följd. Väl där gick en sadist lös på chassit med en hammare, och underkände.

Det var verkligen inte bättre förr.

FRÅGAN · Vilken är din smärtgräns för priset på ett SL-månadskort?

Maria Watson, 41, Hanviken:

– 1 050 kronor. 100 mer än i dag. Om det kostar över 1 000 kronor, då är det inte roligt längre. Å andra sidan har jag ju inget val än att betala det kortet kostar.

Sara Ibrahim, 25, f.d Jordbro:

– Runt 700–800 kronor, det är alldeles för dyrt att betala 1 000 kronor för vuxna. Det är jättemycket pengar för den person som inte jobbar. Jag har inget SL-kort i dag utan kör bil.

Louise Svanäng, 33, Haninge:

– Jag tyckte det var bra förut när det var billigare. 690 kronor är lagom. Det har höjts för mycket flera gånger. Jag blipper reskassa och åker bil.

Siriwan Mustafa, 54, Huddinge:

– Det beror på lönen. Jag tycker inte att SL-kortet ska kosta över 500 kronor. Jag cyklar till jobbet i Täby på sommaren, det är tre mil. Men halva året är det ju vinter.

VÅRT HANINGE: Bländande

FOTO: NAIMI LUNDEGÅRD

**Skicka
in din bild!**
mitti.se/lasarbilder**STRÅLANDE BESÖK.**
Muskö kyrka fick besök av solen förra tisdagen. Det gäller att ta del av höstsolens sista strålar innan mörkret kommer!**MITT MEST LÄST · MITTI.SE/HANINGE**

- 1) Sveriges första äldreboende med hbtq-inriktning invigt
- 2) Klimatneutral kolsyra skapas i Jordbro
- 3) Planen: Nattugglan blir kvar i Handen

Få dina snabba lokala nyheter direkt på webben · Mitti.se

Postadress: Mitt i, Box 47309, 100 74 Stockholm · **Telefon:** 08-550 550 00 · **Affärsområdeschef:** Thomas Nyhlén, thomas.nyhlen@mitti.se · **Ansvarig utgivare:** Joakim Fransson, joakim.fransson@mitti.se
Tf redaktionschef: Henrik Lindstedt, henrik.lindstedt@mitti.se · **Annonsförsäljning:** 08-550 552 50, annons@mitti.se · **Upplaga:** 38 208 ex · **Tryck:** Bold Printing · **Distribution:** Delas ut av SDR.
 Utebliven tidning, anmäl via Utebliventidning.nu · **Tidningen:** Ges ut av Lokaltidningen Mitt i Direkt AB med utgivningsbevis nr 17724, Mitt i Haninge, marknadsförs som Mitt i Haninge, och är politiskt oberoende.

FÄSTINGAMBULANSEN

Välkommen att **VACCINERA** Dig
UTI DET FRIA vid
IKEA Kungens kurva
varje lördag & söndag kl 12–17 & vaccinerar mot TBE.
Visa IKEA Familykort och få 20 kr rabatt per dos.

Pris vuxen: 400 kr. Pris barn: (1–15 år) 360 kr. Även andra vacciner finns
Tänk på att stanna hemma om du är sjuk

GLÖMSTAPOLEN – www.glomstapoolen.com

STULEN SLÄPVAGN

Stals i Tyresö,
Radiovägen 7A
Reg. nr. UYW 69LVagnen är ny och det
finns bara den.

Tel 076-595 30 29

Frisk luft för
hem & kontor

Vi kan ventilation!

HANINGE
SÖTNING & VENTILATION

08-556 525 90 • haningesot.se

MÄTNING
INJUSTERING
RENGÖRING
OVK

Haninges cykelbutik!

JBCYKELSPORT

HANTVERKARVÄGEN 23 C, HANINGE
08-88 33 98. MÅ–FR 10–19, LÖ 10–16
JOHAN@JBCYKELSPORT.SE
WWW.JBCYKELSPORT.SE

PUNTO ROSSO

Följ oss
på sociala
medier!

RUT/ROT med seniorer!

Trädgård | Städ | Flytt | Data | Hantverk
Fönsterputs | Ledsagning

Vi hjälper även företag

RING 08-642 11 00 www.seniorbemanning.netVi hjälper dig
med nästan allt!

STIHL®

MS 251

- ✓ 35 cm svärd
 - ✓ Cylindervolym 45 cm³
 - ✓ 3 hkr
- Gäller t.o.m
30/9 2021.

5.995:-
(ord. 6.190:-)**Harrys Cykel & Motor**Åbyplan, Västerhaninge. Tel. 08-500 200 98 • www.harryscykelochmotor.se
Mån–fre 9–18. Lunch 12–13. Lör 9–13 • www.harryscykelochmotor.stihl-viking.se

CITY GROSS

Priserna gäller v. 39, 27/9–3/10 2021

Reservation för slutförsäljning och tryckfel.

Handla andra
varor för 300:-
så får du köpa*

99⁹⁵
/kg

Laxfilé

Leröy. Ca 1,5 kg hel sida, vakuumpörp
Salmo salar. Odlat i Norge
Max 2 förp/hushåll

3 för

99:-

Kaffe hela bönor

Zoëga's 450 g, olika sorter
Jfr. pris 73,33/kg
Ord. pris 59,95-61,95/st
Max 3 köp/hushåll

SPARA 80,85-86,85/köp

Handla andra
varor för 300:-
så får du köpa*

AV DIN LOKALA
STYCKAT
KÖTTMÄSTARE

KÖTT FRÅN
SVERIGE

169:-
/kg

Entrecôte

Färsk ursprung Sverige i bit, av nöt
Max 3 kg/hushåll

2 för

10:-

SPARA 11,90/köp

Pasta

Favorit 500 g, olika sorter
Jfr. pris 10:-/kg. Ord. pris 10,95/st
Priseret gäller våra priokunder

PRIO

14⁹⁵
/kg

Satsumas

Spanien, klass 1
Max 3 kg/hushåll

24⁹⁵
/förp

Glass flerpäck

GB Glace, olika sorter
Jfr. pris 1,66-6,24/st, 48,92-75,61/lit
Ord. pris 31,95-49,95/förp

SPARA 7-25:-/förp

Blanda
fritt!

2 för

30:-

SPARA 21,90/köp

Matbröd

500-550 g
Jfr. pris 27,27-30:-/kg
Ord. pris 25,95/st

Matbröd, Grekiskt Bondbröd,
Ölandskubb, Medelhavsbröd,
Tomatbröd, Grekiskt Olivbröd,
Pumpabröd, Rågform Matbröd,
Rågbröd, Mörk Tyroler

Veckans tårta från
eget bageri!

Kanonpris!

99:-
/st

SPARA 100:-/st

Nutellatårta

Ca 765 g, 8-10 bitar
Jfr. pris 129,41/kg
Ord. pris 199:-/st

**Miljö-
märkt**

Färsk fisk & skaldjur
från vår fiskdisk, allt
från hållbara bestånd!

159:-
/kg

Stor torskfilé

Gadus Morhua
Fiskad på Islands sockel

159:-
/st

Hummer

Leröy. Amerikansk 425 g färsk, kokt
Homarus Americanus
Fiskad i nordvästra Atlanten
Jfr. pris 374,12/kg

Länna Truckvägen 2, tel 08-556 284 00

Öppet alla dagar 7-22

MEDLEM AV DEN SVENSKA MATREBELLEN

citygross.se

NYHETER · HANINGE

NYKLIPPT. Bandet på Tungalsta IP är nu klippt. FOTO: OSKAR ÖRN

Nu är nya Tungalsta IP klart

VÄSTERHANINGE. En nyrenoverad Tungalsta IP har öppnat. Planen som tidigare varit en grusplan har nu fått konstgräs, ny belysning och en ny läktare. Tungalsta IF har även rustat upp klubbstugan.

– Det är viktigt att vi tillsammans skapar förutsättningar så att föreningslivet kan fortsätta att utvecklas här i Haninge, säger Nicole Forslund (L), ordförande idrotts- och fritidsnämnden i ett pressmeddelande.

Hon var på plats vid invigningen som avslutades med ett Haningederby mellan Tungalsta IF och Vendelsö IK. Tungalsta IP blir Haninges fjortonde fotbollsplan med konstgräs.

Låt de äldre ha öppet så att dagarna blir mer aktiva. Vilket korkat beslut.

En läsare om nyheten att Västerhaninge träffpunkt kommer ha öppet på eftermiddagar i stället för dagtid.

Studiecirkel för nyblivna husägare

HANINGE. Hur byter man värmesystem, hur kan huset energieffektiviseras och hur fungerar egentligen solceller? Som nybliven husägare kan det uppstå många frågor om energi.

Under hösten erbjuder energi- och klimatrådgivning en studiecirkel för nyblivna husägare i Haninge. Studiecirkeln riktar sig till personer som bott i hus i högst två år och pågår digitalt tre torsdagskvällar. Vid dessa träffar diskuteras frågor om energieffektivisering av huset, solceller och andra energi- och klimatrelaterade frågor för nyblivna husägare.

Studiecirkeln är kostnadsfri men det krävs att föransökan görs via hemsidan: energirådgivningen.se

SKRÄPPLOCKARE. I Haninge bor det många skräpplockare. FOTO: ANNA SANDQVIST

Flest skräpplockare finns i Haninge

HANINGE. Haningeborna var mest flitiga med att plocka skräp under årets Håll Sverige rent-dag, visar en sammanställning från organisationen.

Lördagen den 18 september hölls den årliga dagen som går ut på att personer i hela Sverige plockar skräp i sitt område. I år var det rekordmånga skräpplockare som var ute, sammanlagt 130 000 stycken. Det kan jämföras med förra året då antalet låg på 80 000 stycken.

I Stockholm var det flest skräpplockare i Haninge i förhållande till folkmängd. Närmare 5 procent, eller 4 412 Haningebor, var ute och plockade skräp under dagen. Detta kan jämföras med rikssnittet som låg på 1,27 procent.

VISSTE DU ATT... just nu tas nomineringar för årets hederspris för tillgänglighet emot? Priset delas ut till en person, organisation eller förening som bidragit till att samhället förbättrats för personer med funktionsnedsättning. Nomineringen görs senast 15 oktober.

Galleri kan räddas kvar i Österhaninge

GODKÄND BORGENANSÖKAN. "Det känns hoppfullt"

ÖSTERHANINGE
Haninge konstnärer riskerade att förlora sitt galleri när hyreskontraktet inte förlängdes. Men nu ser galleriet ut att kunna bli kvar – tack vare en kommunal borgen.

Mitt i har tidigare rapporterat om konstföreningen Haninge konstnärer och de 93 konstnärer som riskerade att förlora galleriet i Österhaninge.

Konstföreningen har velat köpa den fastighet där Galleri kyrkskolan ligger efter att bostadsrättsföreningen ville sälja den. Det enda som behövdes var någon som kunde gå i borgen för lånet på 1 750 000 kronor. Föreningen hoppades att kommunen kunde gå in med kommunal bor-

gen – något som godkändes under senaste kommunfullmäktige.

– Vi är jätteglada över detta. Det visar att kommunen tycker att galleriet är en viktig verksamhet som man behöver stödja, säger Christina Hassila, ordförande för Haninge konstnärer.

Föreningen har funnits sedan 1980-talet och fastigheten där Galleriet kyrkskola ligger är en viktig del.

– Vi sitter ihop med den här platsen, det är navet i vår verksamhet. Det är här vi har våra ateljéer, möten, fester och alla möjliga saker.

Lång väntan
Föreningen skulle redan i början av mars få svar om kommunal borgen. Det har

Det visar att kommunen tycker att galleriet är en viktig verksamhet.

sedan skjutits fram till september. Därför var det en lättnad att få det godkänt.

– Detta innebär att vi är ett steg närmare att få vara kvar. Det är inte färdigt nu men det känns bra att kunna gå till banken och ha borgen i ryggen.

Hur känner du inför bankens beslut nu?
– Jag tror att det kommer gå bra, det känns hoppfullt.

Naimi Lundegård
naimi.lundegard@mittihaninge.se

Historik

- **1984:** Föreningen bildades som ett resultat av att den nedlagda Kyrkskolans lokaler kunde börja användas.
- **1993:** Kyrkskolan brinner ned i ett pyromandåd.
- **1994:** Haninge bygger ett nytt bostadshus på samma plats och uppför samtidigt Galleri Kyrkskolan som blir hemvisten för Föreningen Haninge konstnärer.
- **Galleriet** har utställningar lördagar och söndagar kl 11-16. Under storhelger är det stängt. Utställare är föreningens egna medlemmar och gästande konstnärer.

KÖPSUGEN. Enligt Christina Hassila, ordförande för Haninge konstnärer, innebär borgen att föreningen är ett steg närmare att kunna köpa fastigheten.. FOTO: SACHARIAS KÄLLDÉN

KVAR. Godkännandet av den kommunala borgen innebär att Galleri kyrkskolan kan få ligga kvar. FOTO: SACHARIAS KÄLLDÉN

Posten ska delas ut varannan dag

HANINGE
Brevbärarna i södra Stockholm byter arbetsätt. Från den 25 oktober delas posten i Haninge ut varannan dag.

Postnord drar nu ner sin brevtudelnings. Från och med 25 oktober får du brev utdelat varannan dag. Den nya strategin har redan rullats ut i stora delar av landet, däribland norra Stockholm.

På Postnord menar man att det handlar om att möta en ny sorts efterfrågan.

Paket delas ut varje dag,

men eftersom svenskarna skickar allt mindre brev till varandra är det inte motiverat att jobba på samma sätt som förr. Brevbärarna fortsätter som vanligt, men kommer att gå olika rundor beroende på vilken dag det är.

Förberett i ett år
– Vi har jobbat systematiskt i nästan ett år för att alla medarbetare ska ha rätt förutsättningar att genomföra förändringen med högsta kvalitet för alla kunder och mottagare i Stockholm syd, säger Sophie Överfjord, chef

Vi ska alla göra vårt absolut bästa för att lyckas med denna stora förändring.

för region Stockholm syd i en kommentar.

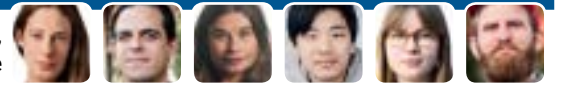
– Vi ska alla göra vårt absolut bästa för att lyckas med denna stora förändring direkt från start.

Johan Thornton

SÄLLSYNT. Brevbäraren kommer med dina brev varannan dag i framtiden. FOTO: MOSTPHOTOS

TIPSA REDAKTIONEN! Sandra Samppala, Patrik Wirén, Pernilla Fagerström, Albin Tingstedt, Louise Bornhall (redaktör) och Henrik Lindstedt (tf redaktionschef) · haninge@mitti.se · mitti.se/haninge

LÄRORIKT. Ewelina Lindström och Carina Nibelius kommer att arbeta på avdelningen och har gått RFSL-utbildningen. "Det känns jättekul att få vara en del av den här nya inriktningen", säger Carina.

FOTO: NAIMI LUNDEGÅRD

NYA GRANNAR. Alice Pettersson bor på våningen ovanför den nya regnbågsavdelningen.

FOTO: NAIMI LUNDEGÅRD

BEHOV. "Vi har märkt att det finns ett behov av detta typ av boende", berättar verksamhetschef Jane Lundvall.

FOTO: NAIMI LUNDEGÅRD

Sveriges första hbtqi-äldreboende

VERKSAMHETSCHEFEN: "Vi vill kunna erbjuda en trygg plats att få bo på"

HANDEN
På Hanvedens vård- och omsorgsboende har landets första avdelning med hbtqi-inriktning nu öppnat. Förhoppningen? Att vara en trygg plats för hbtqi-personer på ålderns höst.

Avdelningen har nio rum och inreds med pride-flaggor och tavlor med historiska hbtqi-kämpar. Det kommer även erbjudas aktiviteter med inkluderande tema.

Förhoppningen är att kunna erbjuda en trygg plats för hbtqi-personer på ålderns

höst. Även personer som är hetero kan bo på avdelningen.

– Det finns ett behov av denna typ av boende. Det finns en oro bland äldre generationer för hur man ska bli behandlad på sitt boenden om man är hbtqi och vi vill kunna erbjuda en trygg plats att få bo på, säger verksamhetschefen Jane Lundvall.

Än så länge har ingen flyttat in på avdelningen, men 94-åriga Alice Pettersson som bor på våningen över kommer få de nya boende som sina grannar.

– Jag tycker att det är bra. Det är bra att det finns en ge-

mensam, stor plats där de kan samlas och vara, säger hon.

Hbtqi-utbildad personal

All personal och även timvikarier som arbetar på avdelningen har gått en RFSL-utbildning. Under fyra utbildningspass har de bland annat fått lära sig om hbtqi-historia och pratat om normer och värderingar. I slutet får de en RFSL-certifiering.

– Det här är kanske något man inte har pratat så mycket om hemma om man själv inte berörs av det, så det har varit bra att få fördjupa sig i äm-

Det finns ett behov av denna typ av boende.

net, säger Ewelina Lindström, som har gått utbildningen.

Kollegan Carina Nibelius fyller i:

– För mig var det lite av en ögonöppnare. När du flyttar till ett äldreboende hamnar du i en beroendeställning till personalen och om du är en hbtqi-person är det viktigt att du kan känna dig trygg med

personalen på boendet. Så det känns jättekul att få vara en del av den här nya inriktningen.

Blandade reaktioner

Jane Lundvall berättar att reaktionerna kring avdelningen har varit positiv på boendet. Men i sociala medier har de har mötts av starka reaktioner.

– När det kommer negativa kommentarer tänker jag ändå att det bevisar ännu mer att denna avdelning behövs i dag, säger hon.

Naimi Lundegård

naimi.lundegard@mitti.se

Om boendet

● På Hanvedens vård- och omsorgsboende ligger landets första avdelning på ett äldreboende med en hbtqi-inriktning för personer över 65 år.

● Det finns sedan tidigare äldreboenden med hbtqi-utbildad personal, men det här är den första avdelningen med hbtqi-inriktning.

FEMTE ÅRET. Loppet har arrangerats i Tyresta sedan 2017.

FOTO: PRIVAT

Tyrestaloppet tillbaka i större kostym

TYRESTA
Tyrestaloppet har samlat in över en halv miljon kronor till Barncancerfonden. Nu är Gudö Run of Hope tillbaka i en större upplaga än förra årets coronabantade version.

För femte året arrangeras välgörenhetsloppet i Tyresta. Över 530 000 kronor har hittills skänkts till Barncancerfonden via loppet som ingår i den nationella kampanjen Run of hope.

De tre första åren samlade

loppet in mest av alla i Sverige. Förra året tvingade pandemin fram ett annorlunda upplägg och det landade i stället på en tredjeplats.

Femte loppet

Lördagen den 25 september är det dags för det femte loppet. Nu är loppet tillbaka i en kostym som liknar den före pandemin. Arrangörerna öppnar upp för fler deltagare än i fjol och det säljs åter mat och fika.

– Vi tänker oss att det blir ungefär som vanligt men lite luftigare. Man får vara 900 i

start- och målområdet och vi kommer inte vara i närheten av det. Känner vi att det ändå är för mycket folk har vi alla möjligheter att sprida ut oss, säger Patrik från Gudö som tillsammans med Ronny Paulsson från Trollbäcken och Robert Hanning från Vega är arrangörer.

Sikte på en miljon

Lördagens sträckor är 1, 3, 6 och 10 kilometer och starten och målet är liksom tidigare vid grillplatsen mellan sjöarna Tyresö-Flaten och Lillsjön nära Nyfors och Gudö.

Vilket belopp vill ni nå i år?

– 100 000 måste vi lyckas samla in. Vi lyckades med 85 000 förra året när det mest var ett virtuellt lopp.

Patrik lägger till:

– Vi kan inte ge upp för rån vi har samlat in totalt en miljon.

Årets sträckor är 1, 3, 6 och 10 kilometer. De har alla olika starttider under lördagen. Tidtagning finns på de tre längre sträckorna.

Sandra Samppala

sandra.samppala@mitti.se

Omarbetad detaljplan för lyxbostäder

TYCK TILL. Färre villor och sänkt takshöjd

DALARÖ

Ett nytt planförslag ska blåsa liv i byggplanerna vid hotell Bellevue på Dalarö. Lägre tak och ett orangeri är några av ändringarna som gjorts för att få i gång bygget som stoppades av mark- och miljödomstolen förra året.

Turerna kring vad som ska hända med 1800-talshotellet Bellevue och marken runt omkring har varit många.

Till många Dalaröboendes bestörtning godkände Haninge kommun en ny detaljplan för Bellevue i mars förra året. Planen innehöll tolv bostäder: fyra små villor på tomten, åtta lägenheter i det gamla hotellet och ett kallbadhus med bastu nere vid vattnet.

Enligt boende på Dalarö fanns det ett flertal riksintressen i kulturmiljön som skulle kunna skadas av bygget och det gjordes en överklagan till mark- och miljödomstolen.

I slutet av 2020 upphävde

domstolen detaljplanen. Det handlade bland annat om att det inte fanns tillräckligt med regleringar av hur högt taket på villorna fick vara och att två av villorna skulle kunna skymma den gamla hotellbyggnaden, vilket skulle innebära en negativ påverkan på kulturmiljön.

Omarbetat förslag

Nu har Haninge kommun presenterat en ny, omarbetad detaljplan för hotellet och trädgården.

”Eftersom mark- och miljödomstolens synpunkter har varit tydliga så valde kommunen att återuppta arbetet med detaljplanen och omarbeta förslaget genom att pröva en minskad och hårdare reglerad bebyggelse”, skriver Sofie Nilsson, planarkitekt, i ett mejl till Mitt i.

Orangeri och lägre tak

Så vad är nytt med detaljplanen? I stället för de tidigare fyra villorna i trädgården ska endast tre byggas. En av villorna ersätts av ett mindre

Tydligare reglering av var ny bebyggelse får uppföras.

växthus, även kallat orangeri. Detta för att bevara trädgårdskänslan.

”Överlag har detta planförslag tydligare reglering av var ny bebyggelse får uppföras så hotellets trädgårdskänsla kan bevaras”, skriver Sofie Nilsson.

Den högsta punkten på de nya villornas tak har även sänkts för att inte skymma den gamla hotellbyggnaden. Även formen på taken kommer att regleras, och antingen vara konkava eller sinuskurveformad.

”För att undvika en för hög bebyggelse med platta tak som riskerar att skymma hotellets stensockel regleras även byggnadernas takvinkel och specifika takform”, skriver Sofie Nilsson.

Naimi Lundegård

BOSTÄDER. Planen är att bygga åtta lägenheter i det gamla hotellet, tre villor och ett växthus i trädgården samt ett kallbadhus vid vattnet.

FOTO: VERONICA JOHANSSON

Då kan du tycka till

● **Under perioden** 9 september–14 oktober ligger den nya detaljplanen ute för granskning. Då har allmänheten möjlighet att ta del av den och lämna synpunkter. Utifrån vilka synpunkter som kommer fram omarbetas förslaget.

Nästa steg i processen är att detaljplanen antas.

● **Dalarö Hotel Bellevue** är ett välkänt land-

märke på Dalarö. Det byggdes som sommarvilla på 1880-talet åt byggmästaren Alf Wallander i holländsk renässansstil. Hotellet är den enda byggnaden i denna stil på Dalarö.

● **Under 1900-talet** användes det omväxlande som hotell, rekreationshem och pensionat. Från 1981 blev det återigen hotell, men stängde 2015.

DETTA ÄR EN ANNONS FRÅN SWEDISH DENTAL

AVANCERAD TITTHÅLSKIRURGI OCH 3D-VERKTYG:

Tandläkarna räddade Margaretas leende

En ödesdiger felbehandling förstörde Margareta Mickelsons tänder. Men tack vare en revolutionerande svensk metod på Swedish Dental kan nu Margaretha le igen.

Margareta Mickelsson liv förändrades för tio år sedan, då hennes gamla tandläkare felbehandlade en åkomma.

– Jag hade haft tandfickor i överkäken och fick veta att min gamla tandläkare hade felbehandlat mig. Så min nya tandläkare började dra ut tänderna på grund av tandlossning. Jag hade inte en enda kvar i överkäken, säger Margaretha och ser ledsen ut av minnet.

För tre år sedan fick hon en lös-tänder, och leendet var återställt. Men hon trivdes aldrig med att behöva ta ut och sätta in tänderna.

– Den var fin, men det kändes

ändå ”så där” att ha den. Jag har jobbat med gamla människor tidigare och nu hade jag likadana tänder som dem. Det var inte så kul, berättar hon.

EN DAG MINDES Margareta att hennes make fått nya tänder hos Swedish Dental. Hon kontaktade tandläkarna som under sin karriär revolutionerat konsten att sätta in tandimplantat.

Swedish Dentals har använt sin unika minimalinvasiva tithålskirurgi och planering med hjälp av 3D-verktyg sedan 2004 vilket minskar behandlingstiden efter ingreppet markant.

Tandläkarna var väldigt nog-

granna och professionella. Istället för att skära upp tandköttet använder de sig av datortomografi för att kartlägga käkbenet 3-dimensionellt och de planerar operationen i ett datorprogram. Detta bidrar till att tandläkarna på Swedish Dental endast gör ett litet hål i tandköttet och placerar implantaten. Patienten slipper då svullnad, värk och blåmärken och kan fortsätta använda sina gamla

tänder tills de nya implantattänderna är färdiga.

TACK VARE SWEDISH DENTALS ingrepp slipper Margareta lösgommen, hon har slutat läspa – och kan tugga tuggummi igen.

– Det är som att jag har fått tillbaka mina riktiga tänder igen.

För mig är det viktigt att vara snygg i munnen, så det här var värt varenda krona!

GRYMMA PRISER I HANDEN!

Förvara dina prylar säkert i våra förråd.
Scanna QR-koderna för att se våra olika storlekar.
Boka bekvämt online med Bank-ID
och ladda ner appen.

SMALL 1,5M²

MEDIUM 3-4,5M²

LARGE 6-7,5M²

X-LARGE 9-12M²

På vissa storlekar erbjuds även första månaden för 1kr.

GREEN STORAGE

Priserna gäller för vår anläggning i Handen.

Följ oss på:

greenstorage.se

Så fördelades mandaten i Stockholms stift

● **Socialdemokraterna**, Sverigedemokraterna, Fria liberaler och Centern backade. Vänstern ökade, precis som Miljöpartiet i Svenska kyrkan. Allians för Sverige tog sig in.

Socialdemokraterna	23 mandat (28 mandat 2017)
Borgeligt alternativ	12 mandat (12 mandat 2017)
Centerpartiet	6 mandat (8 mandat 2017)
Fria liberaler i Svenska kyrkan	3 mandat (5 mandat 2017)
Frimodig kyrka	1 mandat (2 mandat 2017)
Gröna kristna	1 mandat (1 mandat 2017)
Kristdemokraterna i svenska kyrkan	2 mandat (2 mandat 2017)
Kyrkans bästa	0 mandat (-)
Miljöpartister i Svenska kyrkan	4 mandat (2 mandat 2017)
POSK	18 mandat (17 mandat 2017)
Sverigedemokraterna	6 mandat (7 mandat 2017)
Vänstern i Svenska kyrkan	10 mandat (6 mandat 2017)
Öppen kyrka – en kyrka för alla	4 mandat (2 mandat 2017)
Alternativ för Sverige	1 mandat (-)

KÄLLA: SVENSKA KYRKAN

Vänstern ökade mest: Känns fantastiskt!

KYRKOVALET 2021. Fördubblade nästan sina mandat

STOCKHOLM
Mer politik i kyrkan. Det är Vänsterns ambition efter att man stormat fram i kyrkovalet.
– Det känns fantastiskt, säger representanten Britt Bjelke.

Köerna till vallkokalerna var på sina håll så långa så det inte gick att stänga på utsatt tid under valsöndagen 19 september. Vid Pumpan, på östra Södermalm, var folk på väg att ge upp innan de kommit fram, men övertalades av funktionärer att stanna kvar för att göra sin röst hörd.

Vänstern ökade mest
Det var Vänstern i Svenska kyrkan som ökade mest i Stockholms stift, från 6 till 10 mandat. Britt Björneke från

Vi har visat att kyrkan kan vara politisk.

Huddinge, Vänsterns talesperson i Stockholm, är väldigt glad för den utvecklingen.
– Det känns fantastiskt att det gick så bra. Bättre än vi vågat hoppas.

Varför tror ni att ni ökade så mycket?

– Vi har visat att kyrkan kan vara politisk och ta en aktiv plats i civilsamhället i frågor om solidaritet. Jag tänker på flyktingfrågor, hbtqi-frågor och barn som far illa, för att nämna några exempel.

Att kyrkan ska vara politisk har ju kritiserats från en del håll.

– Jag tycker att det känns

som att väljarna tycker an-norlunda. Nu gäller det för oss att hitta bra samarbeten med de andra partierna, politiska och icke-politiska. Kyrkan är inte bara en mission utan har en viktig funktion att fylla i massor av samhällsfrågor. Dessutom tror jag att det blåser vänstervindar just nu.

Socialdemokraterna var, enligt företrädaren Olle Burell, mycket nöjda med att fortsatt vara största parti.

Ni tappade jämfört med förra valet.

– Jag ser det som att rösterna stannat kvar inom familjen. De traditionellt borgliga backar. Att vänstern går framåt tror jag beror på att de vågat vara väldigt tydliga i vissa frågor som attraherar rödgröna väljare.

Johan Thornton

Tre olika val

● **Kyrkomötet:** Svenska kyrkans högsta beslutande organ som beslutar i frågor som handlar om Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningen.

● **Stiftsfullmäktige:** Styr det lokala stiftets arbete. Det kan handla om att stötta församlingars arbete eller bidrag till att renovera och förvalta kyrkor.

● **Kyrkofullmäktige:** Styr församlingens arbete, vars uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Så gick kyrkovalet i Haninge 2021

HANINGE
Socialdemokraterna blev störst, men minskade sedan förra valet. Det gjorde även antalet som gick och röstade. Kyrkovalets stora vinnare blev den fristående nomineringsgruppen POSK som fick näst flest mandat.

I söndags röstade Svenska kyrkans medlemmar för vilka som ska styra Svenska kyrkan på församlings-, stifts- och nationell nivå.

I kyrkovalet kallas kandidaterna som man kan lägga sin röst på för nomineringsgrupper och i Haninge hade medlemmarna sammanlagt sju olika nomineringsgrupper att välja mellan.

Arbetspartiet Socialdemokraterna (S) fick flest röster i valet till Haninges kyrkofullmäktige. Närmare 40 procent landade det på,

vilket är en minskning med närmare tre procentenheter från förra kyrkovalet.

POSK vinnaren

Den stora vinnaren blev Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (POSK). De har tidigare ställt upp under gruppen En levande Skärgårdskyrka (ELS) och hamnade i år på en andra plats med 24,03 procent, en ökning med närmare 15 procentenheter från 2017.

På en tredjeplats kom Sverigedemokraterna (SD) som fick 12,5 procent av rösterna vilket är en minskning med en dryg procentenhet.

I kyrkovalet 2017 ökade valdeltagandet i Haninge och 15,32 procent röstade förra valet. Detta verkar däremot inte ha varit en ihållande trend då valdeltagande minskade något i år till 14,13 procent.

Naimi Lundegård

KYRKOVALET. I år var 35 673 Haningebor röstberättigade till kyrkovalet. FOTO: MOSTPHOTOS

S fick fick 40 procent av rösterna

- **Arbetspartiet – Socialdemokraterna (S):** 40,34 %, 14 mandat
- **Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (POSK):** 24,03 %, 8 mandat
- **Sverigedemokraterna (SD):** 12,55 %, 4 mandat
- **Borgerligt Alternativ (BorgA):** 10,25 %, 4 mandat
- **Centerpartiet (C):** 7,74 %, 3 mandat
- **Kristdemokraterna (Kr):** 3,07 %, 1 mandat
- **Fria liberaler i Svenska kyrkan (FiSK):** 2,03 %, 1 mandat

Boka in trädbeskärning!

VI HJÄLPER ÄVEN TILL MED:
HANTVERK • STÄDNING • TRÄDGÅRDSARBETE
FÖNSTERPUTSNING

veterankraft

haningetyreso@veterankraft.se | tel: 08-525 21 700

Tandläkare
Karl Thoma
och
Tobias Brosjö

- Digital avtryckstagning och röntgen
- Tandreglering för vuxna
- Implantat • Rotfyllningar
- Specialist inom Tandlossning

Boka online eller ring för en ny tid

ht

HANDENTANDLÄKARNA
08 - 777 38 00
Nynäsvägen 56C
www.handentandlakarna.se

POTATIS - LINGON & SYLT

Nyplockade, rensade bär.
Litervis eller hela lådor.
Endast svenska bär.
Färsk potatis. Nykokt sylt
flera sorter (60-65% bärhalt).
Allt i mån av tillgång.
Säljes från lastbil:
Ingen förbeställning. Ej kort.
Nästa tur om 6 veckor.

TISDAG 28/9

Haninge P Torvalla
sportcentrum kl 13⁰⁰-13³⁰
Västerhaninge
Hanvedens IP kl 14³⁰-15⁰⁰
0736-27 83 29
www.bondenistorstan.se

Nu är det dags att annonsera om Julbord

- VÄLKOMMEN ATT SYNAS HÄR DU MED!

För mer information:
www.mitti.se
08-550 552 50
annons@mitti.se

Nå kunderna
i dina kvarter!

- FÖRSÖRJNING
- UTBILDNING
- MILJÖHÄNSYN

DET BÖRJAR
MED FAIRTRADE!

Läs mer på fairtrade.se

Shopping
som förvandlar
liv och tar
ansvar för
miljön!

NU ÖPPNAR VI I HANINGE
2 OKTOBER KL. 10.00

HEART SECOND HAND

Läs mer på: heartsecondhand.se

Öppettider: Tisdag - Fredag kl. 11-18 | Lördag kl. 10-15

Hantverkarvägen 22, Handen | Telefon: 08-20 00 42

2 för 1

* Gäller vid köp av kompletta glasögon från ordinarie sortiment.
Kan ej kombineras med andra erbjudanden. Gäller t.o.m. 2021-10-02.

Västerhaninge

08-500 103 26

Centrumvägen 7, vid Apoteket

Måndag-fredag 9.30-18.00.

Lördag 10.00-15.00

Kaffet är alltid på!

SYNUNDERSÖKNING

50%

RABATT

(ordinarie pris 390:-)

VÄRDECHECK
SYNUNDERSÖKNING

BOKA REDAN IDAG!

Boka en tid hos våra legitimerade optiker redan idag.
Inget köptvång. Gäller för glasögon (ej linser, intyg, recept etc).
Erbjudandet gäller t.o.m. 2021-10-02.

Namn..... datum/..... kl.....

Butik.....

STORMARKNAD FÖR HUSDJUREN

Klöspelare
62 cm, grå eller beige.

Nu **149:-**
Ord.pris 229:-

Regn, regn, regn...

Regntäcke i helreflex
Silverblå Camouflage. Storlekar från 25-62 cm.

Nu från **329:-**
Ord.pris 519:-

Nu **39:-**
Ord.pris 69:-

Hundtugg
Buffelchips, 250 g.
Meaty Ears 4-pack.

Nu **439:-**
Ord.pris 499:-

Mush 10 kg
Gäller alla sorter.

Nu **125:-**
Ord.pris 155:-

Royal Canin våtmat 12-pack
Gäller Nya Sensory (4 sorter), Instinctive & Sterilised.

Blinkande halsband
Med USB-laddning.
Finns i 6 färger.

Nu **99:-**

CRT
zoologiska

Priserna gäller t.o.m. 3/10-21

Nu **189:-**
Ord.pris 249:-

Kattsand
Ever Clean, 10 liter, gäller alla sorter.
Kan ej kombineras med andra rabatter.

Söderbymalmsvägen 4A, Haninge (1400 m²) Tel. 08-121 527 76 - Harpsundsvägen 185, Bandhagen (750 m²) Tel. 08-121 527 77
Öppet: måndag-fredag 10-19, lördag 10-16, söndag 11-16 - www.crtzoo.se (webbshop)

SAMARBETE. "När jag frågade om Linnea kände någon bonde på ön sa hon: Vad kul att du ringde, för jag har länge drömt om att bli bonde", säger ägaren Göran Arvinus, här med Linnea Falk.

PLANER. "Här ska vi bygga bygatan", berättar Göran.

EXOTISKT. Här i våtmarken Maren är förhoppningen att några vattenbufflar bor om något år.

Arbottna herrgård har vaknat upp från sin Törnrosasömn

STORA PLANER. Ekologiskt lantbruk och bygata med 150 hushåll

Arbottna herrgård har genomgått en grundlig renovering. I somras öppnade portarna upp igen, till ett retreat med välmående och hållbarhet i fokus. Men planerna för platsen sträcker sig utanför herrgårdens portar.

MUSKÖ

Den vita herrgården har stått i grönskan på Muskö sedan 1700-talet. Sedan 1950-talet har huset ekat tomt. Men för ett år sedan började renoveringen av herrgården och i juli var arbetet klart.

När Göran Arvinus, delägare i Arbottna säteri som äger det nya hotellet, öppnar upp dörrarna till herrgården kan man fortfarande känna lukten av plast och nymålad färg i entrén.

– Det såg ut som ett spökslott första gången vi kom hit, helt övergivet. Sedan ett år tillbaka har det varit tolv man här på heltid och jobbat, så nedkört har det varit, berättar han.

Totalrenoveringen av herrgårdens insida har resulterat i

ett nytt retreat med tolv rum, restaurang och samlingsrum för yogalektioner och konferens. Enligt Göran ska det nya hotellet kännas som ett hem.

– Det ska mer vara som att vi alla bor tillsammans i en herrgård. Det som ska vara övergripande här är ordet gemenskap och att vi gör saker tillsammans när du är här som gäst.

I det gemensamma vardagsrummet på övervåningen finns ett flertal brädspele och badrummen delas med andra boende i herrgården.

Inspireras av 1700-talet

Även om huset gått igenom en stor renovering har det varit viktigt att mycket av det gamla från 1700-talet ska

bevaras. I de flesta rummen sitter samma tapeter kvar och dörrarna är inlådade i linolja "som på den gamla tiden".

– Det är himla kul att kunna bevara allt detta. Vi ville ha kvar 1700-talets naturromantiska stil när allt skulle vara så vackert som möjligt. Det är otroligt bra för din hälsa att bo vackert.

Ekologisk gård

Samtidigt är retreatet en liten del av arbetet som företaget och markägarna Arbottna säteri har arbetat med i området de senaste tio åren. Här är tanken att ett ekologiskt lantbruk med 150 hushåll ska växa fram. Förhoppningen är att kunna börja bygget av en bygata inspirerad av Söders höjder redan nästa år.

– Vi ville sätta i gång redan ett år efter att vi kom hit, men det tar tid med att få bygglov. Nu hoppas vi att vi kan få sätta i gång nästa år, berättar Göran.

Även arbetet med det ekologiska jordbruket har pågått ett tag. Förhoppningen är att marken ska ha betande kor,

Det som ska vara övergripande här är ordet gemenskap och att vi gör saker tillsammans när du är här som gäst.

höns och getter om några år. Kanske även två vattenbufflar som kan rensa bort vassen i Maren. Målet är att praktiskt taget vara självförsörjande om två år.

– Vi vill ta upp jordbruket här, vi ska ha grönsaksodlingar, kouppfödning och även frigående höns framöver, berättar Linnea Falk.

I dag är hon bonde och ansvarig för djur och odlingar. Att få vara bonde på ett ekologiskt jordbruk var en dröm när Linnea flyttade till Muskö.

– Så nu är jag bonden här! Jag tror att det finns ett stort intresse för detta och det ligger i tiden, säger Linnea.

Naimi Lundegård

VARDAGSRUMMET. Att ha kvar inredning och design från 1700-talet har varit viktigt.

FOTO: SACHARIAS KÄLLDÉN

Arbottna herrgård – från 1700-tal till 2021

- **Huvudbyggnaden** och flygeln härstammar från 1790-talet.
- **I början av 1950-talet** fick Försvarmakten tillgång till markerna runt gården när Muskö blev strategisk bas för marinen.
- **Haninge kommun** hade förköpsrätt på de 220 hektaren, men i stället blev det budgivning där företaget Drömgården (senare Arbottna säteri) lade högsta

- budet på 35 miljoner.
- **I dag äger** Arbottna säteri herrgården och marken omkring.
- **Under de senaste** somrarna har företaget haft kafé, utställningar och erbjudit andra aktiviteter i husen och området runt herrgården.
- **I september 2020** inleddes renoveringen av herrgårdens insida. I juli 2021 öppnade retreatet.

Fortsätt testa dig

Gäller även
dig som är
vaccinerad.

Beställ ett hemtest om du eller någon du känner
visar symtom på covid-19. Läs mer på 1177.se

Från 0 till 20 smittade

● Så många rapporter smittade på särskilda boenden för äldre i region Stockholm.
● 3 augusti: 0
● 10 augusti: 3

● 17 augusti: 5
● 24 augusti: 10
● 31 augusti: 8
● 7 september: 15
● 14 september: 20
KÄLLA: REGION STOCKHOLM

ÄLDREBOENDE. Den 27 december 2020 inledde Familjeläkarna vaccineringen på bland annat Judiska hemmet. FOTO: INGRID JOHANSSON

Larmet: Nu smittas allt fler äldre av covid-19

ÄLDREVÅRD. Familjeläkarna vill ge en tredje vaccindos

STOCKHOLM
De som var först ut att vaccineras i början av året börjar nu få ett sämre skydd. Allt fler blir nu också smittade på äldreboendena.

Onsdag den 15 september började Region Stockholm ge en tredje dos vaccin mot covid-19 till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar, som till exempel organtransplanterade.

Men kanske är det fler som kan komma ifråga.

Familjeläkarna i Saltsjöbaden, som står för läkarinsatserna på över 200 särskilda boenden för äldre i regionen, Säbo, larmar om att allt fler äldre nu blir smittade.

– Det är inte förvånande. Man har ju sett, bland annat i Israel där de var tidiga att vac-

cinera, att immuniteten går ner sex månader efter andra dosen, säger vd Stefan Amér.

Från 0 till 20 fall
Äldreboendena var de första att få vaccin. Nu är vaccinationstäckningen där runt 90 procent. Men antalet nysmittade vid Säbo i regionen har nu gått från 0 fall i augusti till 20 fall mellan den 7 och 13 september. Smittan kan komma in via besökare, eller personal. Man kan vara smittad, och smitta, utan att ha några symtom.

Vill ge en tredje dos
Stefan Amér tycker att de som bor på äldreboendena borde få en tredje dos vaccin. Så även personalen. Men då krävs att Folkhälsomyndigheten tar ett beslut om det. Och hittills har

16 000 doser hade räckt till att vaccinera alla på våra äldreboenden.

myndigheten bara sagt okej för personer med nedsatt immunförsvar.

Kan vara på gång
Myndigheten skriver dock på sin webb att vissa riskgrupper eventuellt kan komma att erbjudas ”en påfyllnadsdos under hösten, i första hand äldre boende i Säbo och personer äldre än 80 år”. Och under 2022 ”kommer sannolikt en större andel av befolkningen att erbjudas en påfyllnadsdos”.

Vetenskapsakademiens expertgrupp pläderar också för en tredje dos till äldre och viss vårdpersonal, medan såväl Läkemedelsverket som den europeiska läkemedelsmyndigheten EMA menar att det i nuläget inte finns behov av att ge fullvaccinerade en tredje dos.

Det är dock inte tillgången till vaccin som sätter stopp för dos 3. Doktor24 som har vaccinationsmottagning i Fällan i Johanneshov uppger att efterfrågan har minskat så mycket att de tvingades slänga 16 000 doser då bäst föredatumet passerar.

– Helt galet! 16 000 doser hade räckt till att vaccinera alla på våra äldreboenden!, säger Stefan Amér.

Ingrid Johansson
ingrid.johansson@mitti.se
070-602 54 87

Läkare stoppas efter anonymt tips

STOCKHOLM
En läkare, som under lång tid försett missbrukare med droger, miste i våras sin rätt att skriva ut narkotikaklassade läkemedel. Nu stoppas även kollegan på samma mottagning.

Det var efter ett anonymt tips som Ivo började granska läkaren.

I våras miste en läkare med mottagning i Stockholms innerstad rätten att skriva ut narkotikaklassade läkemedel, sedan det uppdagats att han under lång tid skrivit ut mängder med tabletter till missbrukare.

Nu konstaterar Inspektionen för vård och omsorg, Ivo, att även kollegan vid samma mottagning skrivit ut mer narkotikaklassade läkemedel än vad som varit medicinskt motiverat.

Det var efter ett anonymt tips som Ivo började granska läkaren, och fann att mannen skrivit ut mångdubbla doser till sina patienter, med risk för läkemedelsberoende och lever-skador som följd.

För höga doser
Till exempel kunde en patient hämta ut motsvarande elva morfintabletter per dag när ordinerad dos var sju tabletter. En annan ordinerades sju tabletter Citodon

dagligen, men förskrevs 17 tabletter.

I det här fallet får läkaren behålla sin rätt att förskriva läkemedel, med motive-ringen att han nu avslutar sin verksamhet och att avta-let med Region Stockholm upphört.

Detta sedan han granskats av regionen, som funnit att bedömningarna och utredningarna av patienterna var bristfälliga, likaså diagnoserna.

Botox utan diagnos
Dessutom hade botox-injektioner getts ”frekvent och vid migrän bara sällan med adekvat dokumenterad indikation” skriver regionen i sin granskning.

Regionen förberedde att säga upp avtalet, men före-koms av läkaren som själv ansökte om ett förtida upphörande.

Båda läkarna är privat-praktiserande.

Ingrid Johansson

NARKOTIKA. Två läkare som försett patienter med större mängder narkotikaklassade läkemedel har stoppats. FOTO: MOSTPHOTOS

KONTANTFRITT. I Vallentuna tas det ut minst kontanter i länet. FOTO: MOSTPHOTOS

Så mycket pengar tas ut i din kommun

STOCKHOLM
I genomsnitt tar en person i Stockholms län ut 529 kronor i månaden i bankometerna, vilket är en minskning med 9 procent jämfört 2020.

Invånarna i Stockholms län tog ut 7,6 miljarder kronor i Bankomats uttagsautomater under första halvåret 2021. Det är en rejäl minskning mot samma period 2020.

– Även om efterfrågan på kontanter nu minskar snabbt finns fortfarande ett stort samhällsbehov av en

fungerande kontanthantering. Kontanter är viktiga både för människor i digitalt utanförskap och för samhällets krisberedskap, säger Johan Nilsson, kund- och marknadschef på Bankomat AB, i ett pressmeddelande.

Tidigare statistik visar att uttagen sett över tid har minskat med ungefär 10 procent per år. Under pandemin har minskningen varit ännu större.

Michael Toll
073-600 69 17
michael.toll@mitti.se

Skillnad mellan kommunerna		
Uttag i snitt varje månad i kronor.	Nynäshamn:	395 kr
Vallentuna: 203 kr	Nacka:	405 kr
Ekerö: 212 kr	Norrtälje:	418 kr
Österåker: 261 kr	Sollentuna:	455 kr
Salem: 276 kr	Järfälla:	492 kr
Värmdö: 290 kr	Danderyd:	511 kr
Vaxholm: 293 kr	Södertälje:	536 kr
Nykvarn: 310 kr	Haninge:	555 kr
Upplands-Bro: 337 kr	Upplands Väsby:	574 kr
Sundbyberg: 339 kr	Solna:	585 kr
Täby: 352 kr	Sigtuna:	608 kr
Lidingö: 353 kr	Stockholm:	612 kr
Tyresö: 374 kr	Huddinge:	624 kr
	Botkyrka:	804 kr

KÄLLA: BANKOMAT AB

SKÖNARE SEMESTER NÄR ALLT INGÅR

0:-
KOSTNADSFRI
ALL INCLUSIVE*

LÄGE FÖR KANARIEÖARNA MED OSS

Här erbjuder vi dig det mesta utöver sol och värme – just nu ingår dessutom kostnadsfri All Inclusive på utvalda hotell. På Kanarieöarna väntar också flera av våra populära RUI-hotell, kända för förstklassig service

och utmärkt mat, men även mängder av andra alternativ för barnfamiljer som vill träffa Bamse eller par som vill varva ner. Flera av våra hotell bokar du nu med upp till 6.000 kr i rabatt! Välkommen att se vilka på tui.se

TRYGGT MED TUI

Vårt Trygghetspaket med fri ombokning och förlängt öppet köp ingår t o m 15/12.

Läs mer & boka på [TUI.se](https://tui.se)

* Kostnadsfri All Inclusive gäller för utvalda hotell.

LÅST. Svårigheten för förstagångsköpare att ta sig in på Stockholms bostadsmarknad gör att många unga personer från övriga Sverige väljer att inte flytta till Stockholm. FOTO: MOSTPHOTOS

Därför flyttar unga talanger inte hit

EKONOMI. Bostadsproblem kostar Stockholm miljardbelopp enligt Handelskammaren

STOCKHOLM
Mängder av unga väljer att inte flytta till Stockholm – bara på grund av problemen med att få tag på en egen bostad. Det här kostar regionen mångmiljardbelopp, menar Stockholms handelskammare:
– Det är ovärdigt vår huvudstad.

Att det är svårt att få tag på en bostad i Stockholm är något många i den här staden fått erfara. Men det är också något som drabbar personer utanför huvudstadsregionen.

Enligt Daniella Waldfogel, näringspolitisk chef på Stockholms handelskammare, finns det ett stort mörkertal av unga svenskar som väljer att inte flytta till Stockholm, fastän de egentligen vill.
– Man tvingas lägga drömmen om Stockholm på hyllan. Det här skapar väldigt många dåliga ringar på vattnet för staden, ekonomin och arbetsmarknaden. Det är ovärdigt vår huvudstad, säger hon på ett seminarium med rubriken ”De utestängda – ett samtal om unga vuxna på Stockholms bostadsmarknad”.

Att unga människor väljer bort Stockholm kostar enligt Stefan Westerberg, chefsekonom på Handelskammaren, regionen extremt höga summor.
– Värde som de här personerna skulle producera motsvarar 36 miljarder kronor per år för företag i Stockholms arbetsmarknadsregion, säger han.
Startlån en lösning
Som exempel nämns att 25 procent av företagen i Stockholm upplever att bostadsproblemen försämrar deras rekryteringsmöjligheter.

”Man tvingas lägga drömmen om Stockholm på hyllan.”

Hur ska då unga förstagångsköpare kunna köpa sig en egen bostad i Stockholm, när priserna bara stiger? Det försöker utredaren Eva Nordström luska ut.
Regeringen har gett henne uppdrag att föreslå åtgärder som ska hjälpa förstagångsköpare in på bostadsmarknaden. Hennes

målsättning är att presentera ett förslag på ett nytt startlån.
– Förslaget är ännu inte överlämnat till politiken, men målsättningen är att fler unga förstagångsköpare ska lyckas köpa en egen bostad med hjälp av ett startlån som hjälper till med kontantinsatsen, säger Eva Nordström som har lång erfarenhet av bostadspolitik, bland annat som vd för HSB och SKB.
”Jag är jätteoroad”
Enligt henne är en kontantinsats på 15 procent en väldigt hög summa, särskilt i Stockholm. Inte sällan

tvingas förstagångsköpare, som inte har föräldrar som kan hjälpa till, ta blacolån till hög ränta.
– Jag är jätteoroad över hur dagens bostadsmarknad ser ut. Det är väldigt många i dag som inte har någon möjlighet ta sig in och äga sin egen bostad. Avsikten är nu att presentera hur ett startlån ska se ut för politiken.
Utredningen har kallats för ”bostadsmarknadens viktigaste” och utredningstiden var satt till november 2021, men har förlängts till den sista mars 2022.
Michael Toll

FRÅGAN · Har du möjlighet att köpa en egen bostad i Stockholm?

Linn Evangelisti, 29, Södermalm:

– Hade jag inte fått hjälp av mina föräldrar hade det aldrig varit möjligt att skaffa en lägenhet.

Geu Tan, 25, Stockholm:

– Jag är från Indien och är i Stockholm och studerar och bor i ett studentrum. Jag hade gärna varit kvar här efter studierna, men jag har inte en aning om hur jag ska få tag på en lägenhet.

Ida Steen, 28, Linköping:

– Jag bor i en bostadsrätt i Linköping. Skulle jag sälja den skulle det absolut inte räcka för en insats i en bostadsrätt här i Stockholm. Det enda sättet är att få hjälp av föräldrar – eller bo i andra hand.

FOTO: MICHAEL TOLL

Utvalda favoriter just nu

Inget kan stoppa dig från att fynda!

149.-
Spara 150.-

799.-
Tokbilligt!

Menuett®
Vattenkokare 1,7 l | 2000 W
014-816 Ord.pris 299.-

Menuett®
Handdammsugare 2-i-1 25,2 V
005-359

JulaClub
199.-
Spara 150.-

BLWR
Regnkappa S-XXXL
003-201 Ord.pris 349.-

249.-
Tokbilligt!

Menuett®
Frukt-/svamptork
001-641

399.-
Spara 500.-

CUR AQUA
Badbalja 200 l
008-850 Ord.pris 899.-

JulaClub
199.-
Spara 200.-

STANLEY
Bits- och hylssats 37 delar
014-820 Ord.pris 399.-

299.-
Spara 200.-

Hard Head™
Förvaringshylla 90x180x45 cm
006-210 Ord.pris 499.-

149.-
Spara 100.-

BLWR
Fleecejacka herr S-XXXL
015-157 Ord.pris 249.-

Välkommen till Jula!

Besök våra varuhus i Barkaby, Arninge, Nacka, Haninge, Värmdö, Kungens kurva, Häggvik, Bromma och Södertälje. Eller handla online på [jula.se](https://www.jula.se)

Gäller 2021-09-24 t.o.m. 2021-10-10. Med reservation för slutförsäljning och eventuella tryckfel.

JULA®

BILDSPECIAL · STOCKHOLM

I år fyller den allmänna rösträtten 100 år. Det firar Stockholmskällan genom att lyfta fram de män och kvinnor som kämpade för den – och visa platserna i staden där kampen fördes. Mitt i pratade med redaktören Jennifer Lindblad.

Text: Märta Lefvert

SAMLADE. Demonstration för allmän rösträtt på Ladugårdsgärdet den 1 maj 1901, med många påtagligt yngre deltagare.

FOTO: ANTON BLOMBERG/STOCKHOLMS STADSMUSEUM

Stockholmskällan och kampen om lika rösträtt

- På webbplatsen Stockholmskällan finns över 30 000 bilder, kartor, dokument och annat som berättar om Stockholms historia. Sajten kom till genom ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, Stadsarkivet och kulturförvaltningen.
- I höst uppmärksammar Stockholmskällan den allmänna rösträttens 100-årsjubileum, bland annat genom artiklar och genom att lyfta fram fotografier av rösträttskämpar och platser i Stockholm där kampen bedrevs. Det gör man både på sin webbsajt, Facebook, Instagram och Pinterest.

KÄLLA: STOCKHOLMSKÄLLAN

FÖREBILD. Signe Bergman, ordförande i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt 1914–1917. FOTO: STOCKHOLMS STADSMUSEUM (OKÄND FOTOGRAF)

Här stod slaget om rösträtten

DEMOKRATIN 100 ÅR. Stockholmskällan visar upp rösträttskampen i huvudstaden

FOTO: STOCKHOLMS STADSMUSEUM (OKÄND FOTOGRAF)

Förebild à la Greta

Ann-Margreth Holmgren (1850–1940) var med och grundade Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt (LKPR) sedan hon blivit änka och var föreningens ordförande 1902–1906. Hon och de andra demokratikämparna kan tjäna som förebilder i dag, tycker redaktören Jennifer Lindblad.

– De här personerna ger hopp om vad man själv kan åstadkomma genom att engagera sig. Och det finns paralleller till i dag, inte minst Greta Thunberg som ju är en förebild för dem som kämpar för klimatet, säger hon.

FOTO: STOCKHOLMS STADSMUSEUM (OKÄND FOTOGRAF)

Wägner och 30 000 dokument

En annan bild visar författaren Elin Wägner vid en enorm trave pärmar med namnlistor för kvinnlig rösträtt, 1914. Stapeln är högre än hon själv.

– Vi skriver porträtt på 12–15 personer som verkade för allmän rösträtt. Det är både män och kvinnor, till exempel Signe Bergman, Ann-Margreth Holmgren och Hjalmar Branting, berättar Jennifer Lindblad.

FOTO: STOCKHOLMS STADSMUSEUM (OKÄND FOTOGRAF)

En lång kamp

De har långa vita klänningar, band över bröstet och ser beslutsamma ut, den skara kvinnor som samlats utanför Nationalmuseum på Blasieholmen en junidag 1911.

Kvinnorna på bilden deltog alla i den internationella rösträttskongress som arrangerades i Stockholm detta år.

Det skulle dröja ytterligare 10 år innan kvinnor i Sverige kunde lägga sin röst i valurnorna.

– Det var en lång kamp som fördes på många sätt. De skrev mängder av brev, ordnade namninsamlingar och demonstrerade, till exempel, säger Jennifer Lindblad.

**Tandimplantat
och tandreglering**

Delbetala endast
**300 kr/månad
räntefritt***

*kampanjen gäller t.o.m 31/12 2021

Hösterbjudanden från oss på Tandea Haninge!

Dags att se över dina tänder? Tandea Haninge erbjuder tandimplantat och tandreglering med genomskinliga skenor. Kostnadsfri konsultation ingår. Vi finns på Runstensvägen 1 i Haninge centrum. Välkommen att boka tid!

Tel 08-506 621 02 | www.tandea.se

Våra patienter ger oss högsta betyg.
4,8 av 5 på Reco.se och 5 av 5 på Google.

Personligt | Prisvärt | Professionellt

Vi har tandläkarkliniker i Barkarby, Handen, Hjorthagen, Norsborg, Skogås, Skärholmen, Sjöstaden och Södermalm.

MAMMOGRAFI. Många uteblir från screening för bröstcancer i Stockholm.

FOTO: MOSTPHOTOS

OJÄMLIKT. Ulrika Årehed Kågström, generalsekreterare för Cancerfonden, anser att regionen måste ta till krafttag för att öka deltagandet i screeningen.

FOTO: PRESSBILD CANCERFONDEN

Här finns information om screening och cancer

- Information om screening för bröstcancer, livmoderhalscancer samt tjock- och ändtarmscancer finns på 1177 Vårdguiden.
- Cancerrådgivningen vid Regionalt cancercentrum för den som fått en diagnos, är orolig eller har frågor nås på telefon 08-123 138 00.

3 av 10 struntar i mammografi

SEGREGERAT. Stor skillnad mellan kvinnor i Spånga och Södermalm

Region Stockholm är sämst i landet på att locka kvinnor till mammografi. Bara sju av tio hör samman kallelsen. Oacceptabelt, anser Cancerfondens generalsekreterare.

Stockholms kvinnor är sämst i landet på att gå på mammografi. Det visar en rapport från Cancerfonden. I Region Stockholm deltar 71 procent av dem som blir kallade. I hela riket är siffran 81 procent. Men deltagandet skiljer sig åt även inom regionen. I områden med lägre utbildning och inkomst är deltagande

I Spånga hör samman bara 61 procent kallelsen, i Kista och Skärholmen 62 procent. Högst andel som deltar har Sofia församling på Söder, med 78 procent.

Nacka i topp
När det gäller kommuner så ligger Nacka i topp med 76 procent, samt Täby och Valentuna (75 procent). I botten ligger Botkyrka med 64 procent.
– Det är helt oacceptabelt att vi fortfarande har så stora skillnader. Alla regionpolitiker oavsett färg måste arbeta systematiskt för att nå de personer som i dag inte deltar i screeningen.

Och det måste hända nu, varje dag vi väntar innebär ett enormt mänskligt lidande, säger Ulrika Årehed Kågström, generalsekreterare för Cancerfonden, i ett pressmeddelande.

Större chans att överleva
Alla kvinnor i åldrarna 40–74 kallas till mammografi. Vid screeningen kan cancer upptäckas tidigt, vilket ger en bättre prognos för bot och överlevnad.
Varje år drabbas omkring 9 000 kvinnor av bröstcancer i Sverige. 60–70 procent av fallen upptäcks vid mammografi.
Kvinnor i åldrarna 23–64

Det handlar både om svenska kvinnor och utrikesfödda.

kallas även till cellprov för att upptäcka livmoderhalscancer. Också här är deltagande lågt jämfört med övriga landet, 58 procent mot 71 procent.
Den låga siffran kan bero på att många kvinnor i Stockholm går hos privata gynekologer, och passar på att ta cellprov när de ändå är där, förklarar Ivana Miljanic vid Regionalt cancercentrum,

RCC. I Cancerfondens rapport ser det då ut som att de avstått från cellprov.
I Region Stockholm är en stor del av vården privat via vårdvalet, och i viss mån kan även den låga mammografisiffran hänvisas till det.
Lägre i utsatta områden
Men den största orsaken är segregeringen, enligt Karin Leifland, överläkare och processledare på RCC.
– Deltagandet beror på område. Samma områden som har låg andel som vaccinerar sig mot covid-19 har låg andel som deltar i screening. Det är absolut inte bra, säger hon.

De insatser som görs handlar om information på olika språk och hälsoinformatörer på plats ute i centrum och som går ut i de lokala föreningarna.
Något som varit effektivt är att skicka en ny kallelse till dem som uteblivit. 30 procent av dem dyker då upp.
– Helst skulle man gå hem till alla för att vara säkra på att nå ut! Det handlar både om svenska kvinnor och utrikesfödda. Ofta kvinnor mitt i livet, med barn och jobb och som inte tar sig tid att bry sig om sig själva, säger Karin Leifland.

Ingrid Johansson
ingrid.johansson@mitti.se

FRISK. De som deltar i projektet håller sig friska och regionen slipper vårdkostnader. Christine Lorne (C) i folkhälsoberedningen hoppas mycket på projektet.

FOTO: ANDERS GUSTAFSSON / JOSEFINE WENNANG

500 deltar i världsunikt hälsoprojekt

Vårdkostnader för miljarder kan sparas om de som riskerar att få diabetes typ 2 kan hålla sig friska. Projektet med en hälsoobligation är i full gång, och är tänkt att bli en win-win situation för alla inblandade.

25 000 personer nappade på regionens erbjudande om att få vara med i ett hälsoprojekt för att förebygga diabetes typ 2. 534 personer har hittills utsetts att delta.
Det var i våras som projektet drog igång. Det vänder sig

till personer som är i riskzonen för att utveckla diabetes, och de utsågs bland annat via ett blodprov.
Stort intresse
– Det är glädjande att det är så många som vill delta. Detta är ingen 6-veckorskur utan långsiktiga livsstilsförändringar där både de som deltar, vården samt samhället i stort blir långsiktiga vinnare, säger Christine Lorne (C), ordförande i regionens folkhälsoberedning i ett pressmeddelande.
Via en hälsoobligation,

som ställts ut av försäkringsbolaget Skandia, får deltagarna en hälsocoach, hjälp av dietist, träning på Friskis och svettis, online-träning med mera.
Sparar 1,4 miljarder
Ett hälsoföretag har anlitats för detta till en kostnad om 30 miljoner kronor, pengar som Skandia står för. Blir projektet lyckat betalar regionen 33 miljoner till Skandia, som då går med vinst.
Misslyckas det får Skandia bara tillbaka 24 miljoner kronor.

Men den stora vinsten är förstås bättre hälsa och mindre vårdkostnader. Om alla som är i riskzonen för diabetes typ 2 kan undvika sjukdomen räknar regionen med att spara vårdkostnader på 1,4 miljarder kronor om året.
– Region Stockholm är först i världen med att ge ut en sån här hälsoobligation för att hitta nya sätt att stoppa inflödet av nya patienter och istället satsa på att människor ska få fortsätta vara friska, säger Christine Lorne.

Ingrid Johansson

S:T ESKILS-DAGEN 2 OKTOBER

LÖRDAG 2/10

*S:t Eskils kyrka
Handen*

11.00 KONSERT

*Text och ton i dopets tecken.
Improvisation, klassisk musik och textläsning.*

12-17 DROP-IN DOP

En unik möjlighet för dig som vill låta ditt barn, eller dig själv, döpas!
Präst, musiker och kyrka väntar på er. Ingen föranmälan behövs.
Efter dopet bjuds du/ni på fika. Allt är kostnadsfritt.

18.00 KONSERT

*Text och ton i dopets tecken.
Improvisation, klassisk musik och textläsning.*

TEL.VX. 08-555 670 00
SVENSKAKYRKAN.SE/HANINGE
f SVENSKAKYRKANHANINGE
i SVENSKAKYRKANHANINGE

Svenska kyrkan
HANINGE

SÖS-AKUTEN. Här kan väntan bli lång.

FOTO: INGRID JOHANSSON

Två av tre får vänta för länge

Målet är att man ska vara bedömd inom en timme och ha max fyra timmars väntetid på akutmottagning.

Så såg det ut i juli 2021:

- **Riket:** 62 procent bedömda inom en timme, 61 procent väntade max fyra timmar.
- **Region Stockholm:** 46 procent bedömda inom en timme, 33 procent väntade max fyra timmar.
- **Karolinska Huddinge:** 36 procent bedömda inom en timme, 19 procent väntade max fyra timmar.
- **Södersjukhuset:** 39 procent bedömda inom en timme, 22 procent väntade max fyra timmar.
- **Danderyds sjukhus:** 50 procent bedömda inom en timme, 30 procent väntade max fyra timmar.
- **Karolinska Solna:** 85 procent bedömda inom en timme, 64 procent väntade max fyra timmar.
- **Uppgift saknas** för S:t Görans sjukhus.

KÄLLA: SKR/VÄNTETIDER I VÅRDEN

Väntade på läkare – i 19 timmar

VÅRD. Rekordlånga väntetider på akutmottagningarna i sommar

STOCKHOLM

Det tog en och en halv timme innan någon ens sa hej och kopplade upp pappan mot hjärtövervakning. Dottern är upprörd. Men att få vänta länge på akuten är snarare regel än undantag, visar statistik.

Den 69-årige mannen kom in med ambulans till Sös-akuten vid 18-tiden på kvällen. Han hade bröstsmärtor, skakningar, mycket låg puls, låg syresättning och högt blodtryck.

Först efter en och en halv timmes väntan kopplades han upp mot hjärtövervakning och prover togs.

– Det tog en och en halv timme innan någon ens sa hej till honom, berättar hans dotter, som vill vara anonym.

Hjärtinfarkt kunde uteslutas. Men sedan blev han lig-gande på en brits i korridoren.

Ropade på hjälp

Dottern som befann sig ut-omlands hade kastat sig på flyget och anlände till sjukhuset 02.30.

– Folk låg och ropade på hjälp runt omkring pappa. Någon behövde hjälp att andas. Personalen räckte inte till, säger hon.

Än mindre kunde de hjälpa till med något att äta. Först på morgonen delades kaffe och smörgås ut.

– Vissa är ju pigga och kan gå till kiosken. Men jag tyckte väldigt synd om de gamla som var sängliggan-de, nu när de är hårda med besöksregler får ju anhöriga egentligen inte ens komma in och lämna mat.

Folk låg och ropade på hjälp runt omkring pappa. Någon behövde hjälp att andas. Personalen räckte inte till.

Klockan hann bli nästan ett dagen efter innan hennes pappa fick träffa en läkare.

Det stora problemet är bristen på vårdplatser för dem som inte kan skickas

hem utan behöver läggas in. Det är inte fysiska sängar som saknas, utan det är personal som ska bemanna vårdplatserna som fattas.

Det leder till långa vistelser på akutmottagningarna.

För få vårdplatser

Det nationella målet är att den som söker akut vård ska bli bedömd inom en timme och att vistelsetiden på aku-ten ska vara max fyra timmar.

2015 var andelen patienter som vistades på akuten i max 4 timmar 63 procent i Region

Stockholm. Den senaste siffran, för juli i år, är 33 procent. Två av tre får alltså vänta i fyra timmar eller mer.

På Södersjukhuset, Karolinska i Huddinge och Danderyds sjukhus får mer än var tionde patient vänta i över tio timmar. Tuffast är det oftast på Sös, Sveriges största akut-mottagning.

2015 var andelen som som vistades där kortare tid än 4 timmar 54 procent, i juli i år var andelen nere i 22 procent.

Ingrid Johansson

ingrid.johansson@mitti.se

KRITISK. Aida Hadzialic (S) anser att majoriteten i regionen underfinansierar vården.

FOTO: ALBIN TINGSTEDT

Ska spara 79 miljoner på personalen

STOCKHOLM

Allt fler tvingas ligga länge innan de får vård på akutmottagningarna i Stockholm. Paradoxalt nog kan det ha att göra med att akuten fått ett mer avgränsat uppdrag.

Sjukhusakuterna i Stock-holm ska ta hand om de svårare fallen, medan näraku-terna tar de lättare.

– När genomsnittspatien-ten har en mer komplicerad sjukdomsbild kan det leda till att tiden till diagnos och färdigbehandling på akuten

blir lite längre, säger Anna Starbrink (L), hälso- och sjukvårdsregionråd.

– Ett viktigt mått är där-för också hur snabbt man får träffa läkare, där till ex-empel Södersjukhuset lyck-ats sänka tiden rejält från som mest 130 minuter 2019 till i år närmare 70 minuter, säger hon.

Sjukhusen tvingas spara

Oppositionspartiet Soci-aldemokraterna har under lång tid kritiserat den blå-gröna majoriteten i regionen för att ”svälta ut” sjukhusen.

Vårdens kärna får för lite pengar.

Södersjukhuset har avi-serat att de måste spara 79 miljoner kronor i personal-kostnader till nästa år.

Det motsvarar 102 hel-årsarbetare, och ska ske med naturlig avgång.

– På Danderyds sjukhus och i Södertälje ser situatio-

nen likartad ut. I grunden handlar det om att vårdens kärna får för lite pengar, sä-ger säger oppositionsregion-råd Aida Hadzialic (S).

– Moderaterna under-finansierar den offentligt drivna vården till förmån för privata aktörer. Det är ett ideologiskt vägval som leder till att patientsäker-heten hotas. Vi vill omedel-bart skjuta till 350 miljoner kronor till sjukhusen, säger Aida Hadzialic (S).

Ingrid Johansson

ingrid.johansson@mitti.se

070-602 54 87

VÄNLIG, KUNNIG OCH
HELTÄCKANDE SERVICE
PLUS ETT MYCKET
KONKURRENSKRAFTIGT
MÄKLARARVODE

ERFARENHET OCH ENGAGEMANG

Efter många år som lokala
mäklare och med hundratals
bostadsförsäljningar bakom oss
vet vi vad som krävs för en
snabb, smidig och framgångsrik
försäljning.

Kontakta oss för kostnadsfri
värdering!

Roger Engblom:
070-963 80 01

MARKNADSFÖRING

Kraftfull marknadsföring där vi
erbjuder annonsering som
exponerar din bostad stort och
brett. Naturligtvis ingår vår
tjänst startklar, deklarations-
hjälp och flyttstäd!

STARTKLAR®

En helt kostnadsfri tjänst som
gör dig redo. Vi förbereder i
lugn och ro hela din kommande
försäljning. Du kan slappna
av och sälja när du känner dig
startklar.

Frances Rose:
070-963 80 03

Besöksadress: Runstensvägen 6, Haninge Centrum
Kontakt: haninge@maklarringen.se, 08-745 82 80

"Artisterna har klättrat på väggarna"

STOCKHOLM

När restriktionerna släpper vågar konsertarrangörerna äntligen boka på.
– Det känns jättekul, säger Victor Fagerquist på Blixten & Co

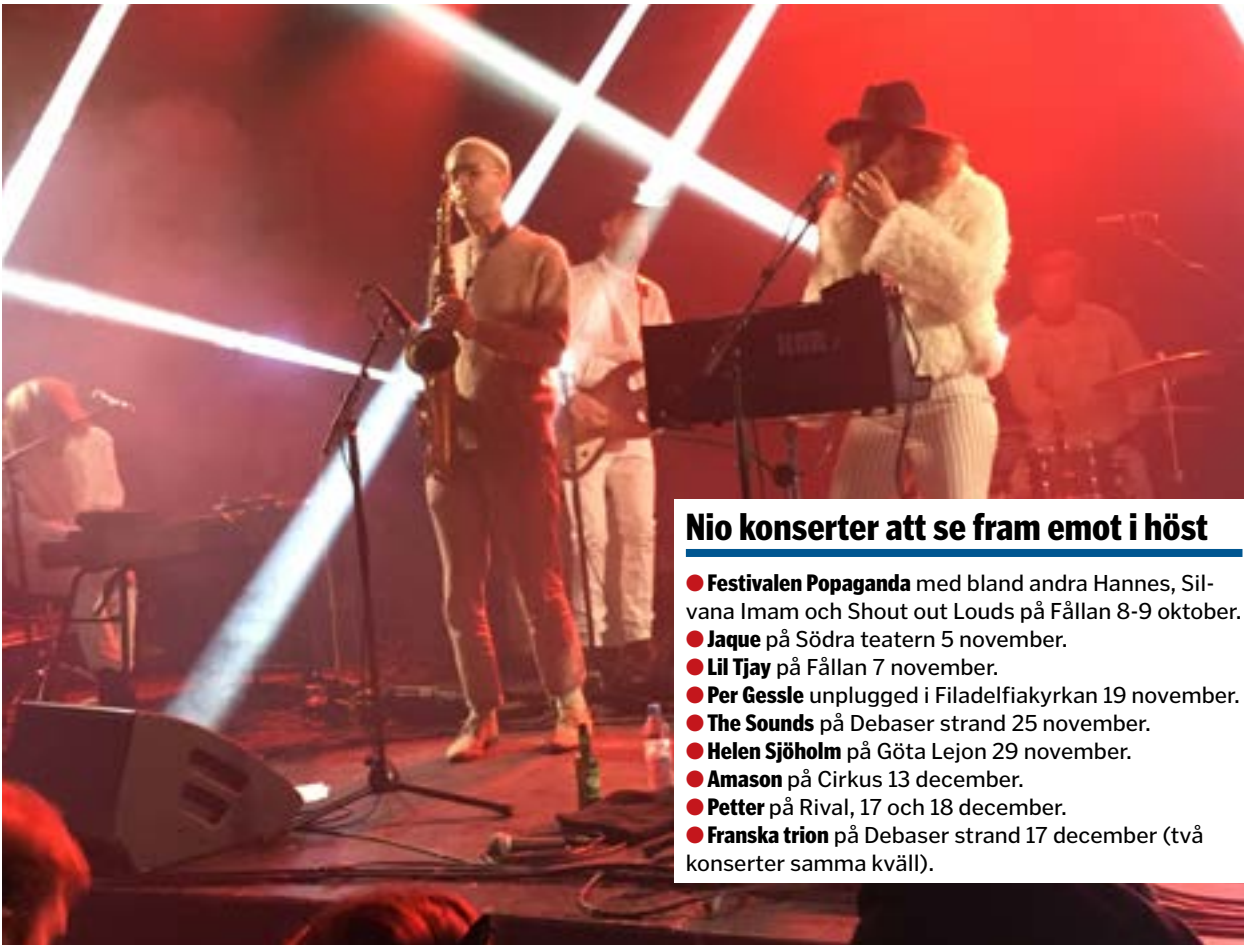
Efter ett ovisst år kan vi gå på konserter igen, efter att regering och Folkhälsomyndigheten bestämt sig för att lyfta restriktionerna. Stans konsertarrangörer är redo.
– Det var förstås ett jättekul besked, på alla sätt och vis. Vi har en hel drös artister som nästan klättrar på väggarna, alla vill ut och spela, helst igår. Vi har en del turnéer som rullar ut på Sveriges scener redan i höst – en del som flyttats fram, och en del helt nytt, säger Victor Fagerquist på Blixten & Co.

Såldes varenda biljett
Framförallt, menar han, finns en trygghet i att släppa biljetter till det som går upp till våren. Och det verkar finnas ett sug hos stockholmarna att få höra musik live igen.
– Allt kräver förstås sina

”Alla vill ut och spela, helst igår.”

förberedelser, men vi ser att intresset är skyhögt. Nyligen släppte vi biljetterna till Eva Dahlgrens 30-årsjubileum för skivan ”En blekt blondins hjärta”. Det blir tre gig på Göta Lejon i februari 2022, och på mindre än tio timmar hade vi sålt varenda biljett. Det känns helt fantastiskt, säger Victor Fagerquist.
Samtidigt som det spelas trumpeter och fanfarer från branschen uppmanar Folkhälsomyndighetens Johan Carlsson dem som är ovaccinerade att inte gå på konserter. På en pressträff sa han att det är olämpligt att gå ut och dansa eller att besöka barer.
– I synnerhet sådana där äldre vistas.

Johan Thornton
08 550 550 72
johan.thornton@mitti.se

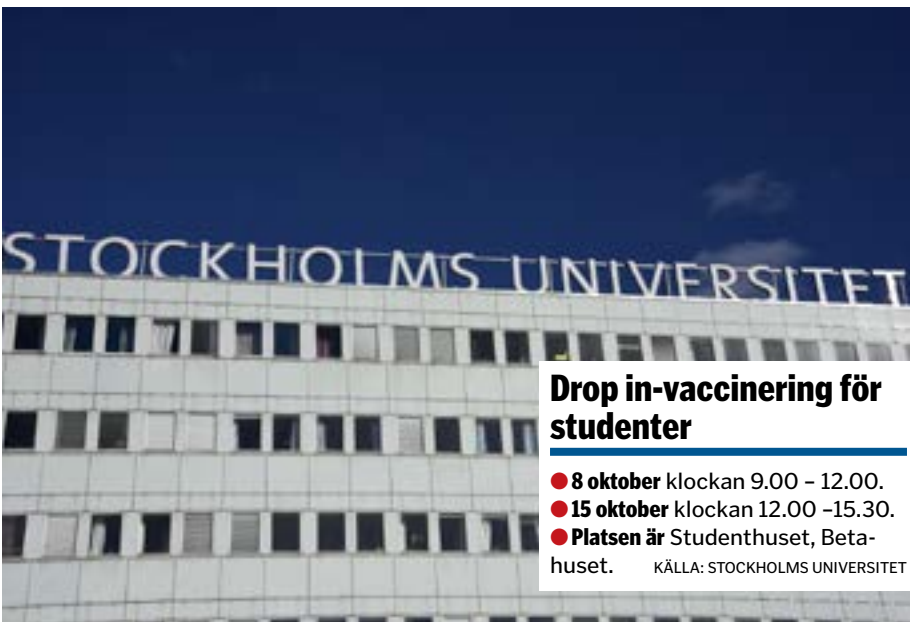

Nio konserter att se fram emot i höst

- Festivalen Popaganda med bland andra Hannes, Silvana Imam och Shout out Louds på Fållan 8-9 oktober.
- Jaque på Södra teatern 5 november.
- Lil Tjay på Fållan 7 november.
- Per Gessle unplugged i Filadelfiakyrkan 19 november.
- The Sounds på Debaser strand 25 november.
- Helen Sjöholm på Göta Lejon 29 november.
- Amason på Cirkus 13 december.
- Petter på Rival, 17 och 18 december.
- Franska trion på Debaser strand 17 december (två konserter samma kväll).

TILLBAKA. Amason är ett av de band som gör efterlängtat comeback på en större scen.

FOTO: JOHAN THORNTON

Drop in-vaccinering för studenter

- 8 oktober klockan 9.00 – 12.00.
- 15 oktober klockan 12.00 – 15.30.
- Platsen är Studenthuset, Betahuset. KÄLLA: STOCKHOLMS UNIVERSITET

LURIGT. Studenter vid universitetet är utsatta för nätfiske.

FOTO: MOSTPHOTO

Universitetsselever blev utsatta för vaccinbluff

Mejl har skickats ut till studenter vid Stockholms universitet med uppmaning att klicka på en länk för att bekräfta sin registrering för vaccination mot covid-19. Men det är ett försök till nätfiske.

Studenter vid Stockholms universitet har fått mejl som säger sig bekräfta registrering för vaccination mot covid-19. De uppmanas att

klicka på en länk för att se om de är med på listan för vaccination.

Varnar studenter

Men det handlar om nätfiske (phishing), och universitetet har gått ut och varnat och uppmanat studenterna att inte klicka på länken, och om de råkat klicka, att omedelbart byta ut lösenordet.
”Mejlen ser övertygande ut” skriver de på sin webb.

”Sidan som länken pekar på ser precis ut som universitetets inloggningssida, men ligger på annan adress där en angripare kan se alla uppgifter som skrivs in”.

Och någon registrering via mejl för vaccinering mot covid-19 används inte av regionen, särskilt inte nu då de har drop in-vaccinering vid universitetet.

Ingrid Johansson
ingrid.johansson@mitti.se
070-602 54 87

Hektisk sommar på sjön: "Många ovana båtägare"

STOCKHOLM

Fritidsbåtar i sjönöd ger Sjöfartsverket fullt upp. I somras gjordes 161 räddningsinsatser i Stockholms län. Det är 30 fler än året innan.

– Trenden är att många båtägare är nya och ovana, säger sjö- räddningsledaren Lina Buurstra.

Att segla och åka motorbåt är ett folkkärt nöje i Sverige – och på senare år har allt fler skaffat egen fritidsbåt.

Baksidan är att allt fler hamnar i sjönöd. Bara i Stockholms län ryckte sjö- räddningen ut 161 gånger maj–augusti 2021. Det är 30 fler än året innan.

De allra flesta larmen gällde fritidsbåtar.

– Trenden är att många båtägare är nya och ovana. Då är det också fler som hamnar i knipa, säger Lina Buurstra, sjö- räddningsledare vid Sjöfartsverkets sjö- och flygräddningscentral.

Grundstötning vanligast

Grundstötning och propellerhaveri är de vanligaste orsakerna till sjönöd. Fördelningen mellan dem brukar vara jämn, men i år har grundstötningarna varit

TIPS. Använd flytväst, ha en mobil för att kunna larma, följ väderleksprognoserna, meddela anhöriga dina rutt och serva motor och rörliga delar inför varje säsong, tipsar Sjöfartsverket.

FOTO: JOHN JONSSON/SJÖFARTSVERKET

”Vid många drunkningstillbud har personen inte haft flytväst.”

allra flest. En orsak kan vara att båtägarna saknat sjökort.

2018 ett rekordår

– Det är förstås bra att ha rätt utrustning med sig – som sjökort för området där man ska åka, flytvästar och möjlighet att kommunicera med omvärlden,

säger Lina Buurstra.

Trycket på sjö- räddningen har ökat under de senaste åren. Maj–augusti 2012 gjordes 524 insatser i hela landet. 2021 var siffran 779. Den heta sommaren 2018 var rekordår, med 878 räddningsinsatser.

– Det är ett konstant hårt tryck numera. Det jag verkligen vill poängtera är vikten av flytväst. Med den på klarar man sig betydligt längre. Vid många drunkningstillbud har personen inte haft flytväst på sig, säger Lina Buurstra.

Märta Lefvert
070-602 54 66
marta.lefvert@mitti.se

SUAVIS
HÖRSELKLINIK

PÅ UPPDRAG AV
REGION STOCKHOLM

När gjorde du senast hörseltest och kontrollerade öronen för öronvax?

Suavis hörselklinik i Haninge är oberoende av hörapparatleverantörer och inom ramar för Region Stockholm kan vi hjälpa dig med din hörsel och hörapparater.

Följande hjälp kan du få hos oss:

- ✓ Hörseltest och rådgivning (100 kr, frikort gäller)
- ✓ Utprovning av nya och byte/justering av befintliga hörapparater inom Landstingets ramar
- ✓ Försäljning av hörapparatsbatterier, domer och tillbehör
- ✓ Drop in service och översyn av hörapparater (kostnadsfritt)

010-2071177
kontakt@suavis.se
www.suavis.se

Vi finns på följande adresser:

Haninge: Poseidons gränd 11A (Poseidons torg)

Älvsjö: Prästgårdsgård 4

Solna: Huvudstagan 1D

Järfälla: Barkarbyvägen 18B

Fyll dina
krukor med
höstfint

Tips! Just nu är det höstrea i våra plantskolor också

Ljung Calluna
Ø 10,5 cm
19⁹⁰

Cyklamen
Ø 10,5 cm
3 för 129⁹⁰ (49⁹⁰/st)

Vaktelbär 'Big Berry'
Ø 10 cm
3 för 99⁹⁰ (39⁹⁰/st)

Ljung Calluna
Ø 12 cm, finns i flera färger.
3 för 99⁹⁰ (39⁹⁰/st)

PLANTAGEN[®]

FÖR ETT VÄXANDE LIV

Handla på plantagen.se och hämta i butik eller välj hemleverans.

Erbjudanden gäller t.o.m. 10 oktober 2021 så långt lagret räcker på ordinarie priser och kan inte kombineras. Reservation för slutförsäljning.

Öppettider: plantagen.se

Vi följer Folkhälsomyndighetens riktlinjer.

Upp till
30%
på alla glas

Spara upp till
2.460 kr

Haninge | Port 73
Nynäsvägen 21 | 08-626 19 41
Boka tid på synoptik.se

Synoptik
Experter på optik sedan 1931

Köp glasögon och få upp till 30% på glasen. 10% på bas, brons och silver, 20% på guld och 30% på platina och diamanter. Bågar finns från 248 kr. Erbjudandet gäller enkelslipade och progressiva glas under begränsad tid och kan ej kombineras med andra erbjudanden. Prisexempel avser progressiva glas. Gäller ej företagskunder. Läs mer på synoptik.se

HITTAT LUGNET. Katarina Luhr (MP) besöker en av Stockholms tystaste platser.

LISTA: 19 tysta platser i Stockholm

INNANFÖR TULLARNA

- 1 Helgalunden, Södermalm.** Parken med sin träkyrka upplevs vara lite ovanför och vid sidan av staden. Rofylld men med ett svagt ljud från den närliggande trafiken.
- 2 Aluddsparken, Stora Essingen.** En liten grönskande park med fantastisk utsikt över Mälaren, skyddad från stadens ljud.
- 3 Baggenstjappan, Gamla stan.** En grön oas mitt bland de trånga gränderna, där lugnet från en svunnen tid finns närvarande.
- 4 Nobelparken, vid Djurgårdsbron.** Kullen mellan Djurgårdsbron och ambassaderna. Kullen ger hyfsat skydd mot stadens buller.
- 5 Starrängen, Östermalm.** En stilla damm omringad av hängande pilträd, mitt i ett bostadsområde.
- 6 Spökparken, Vasastan.** Vid Drottninggatans övre del finns denna vackra oas öppen för allmänheten med planteringar, bänkar och stora träd.
- 7 Reimersholmes strand, Södermalm.** Kanske Södermalms mest okända park, med vy över vatten mellan träden.

- 8 Grubbensparken, Kungsholmen.** Parken med sina gröna gräsytor och stora träd ligger mitt i en cirkel av sekelskiftesinspirerade bostäder, närheten till trafikintensiva Fleminggatan märks knappt.

NORDVÄSTRA STOCKHOLM

- 9 Grönlandsparken, Kista** En grönskande vacker park med stor variation i växtlighet mitt i Kistas stora kontorsområde.
- 10 Starboparken, Hässelby-Vällingby** De öppna gräsytorerna ger känslan av att sitta på en äng.
- 11 Oxtungan, Hässelby-Vällingby.** Erbjuder lövträd och en vildare barrskog, båda med ett stort mått av rofylldhet.
- 12 Olovslundsparken, Bromma.** En harmonisk park med en liten damm, en kulle, gröna ytor blandade med större träd.
- 13 Älstensskogen, Bromma.** Stadens ljud känns långt borta när du sitter på bänkarna vid vattnet och njuter av en vidsträckt utsikt över Mälaren.

SÖDRA STOCKHOLM

- 14 Magelungens strandpromenad, Farsta.** Riktigt skyddade platser finns att nå bara en lummig promenad längs vattnet norrut från Farsta Vårdshus.
- 15 Johannesdalsbadet, Skärholmen.** Platsen är omringad av berg och kullar med en vidsträckt utsikt över vattnet, där ljudet av vind och vågor kan ta över helt.
- 16 Eolshäll, Hägersten.** En av Mälarens vackra utsiktsplatser, perfekt om du vill se solnedgången.
- 17 Lisebergsparken, Östberga.** Sätter du dig på en bänk en bit bort från lekplats och utegym kan du njuta av naturen, med stadens ljud i bakgrunden.
- 18 Margaretaparken, Enskede.** En vackert sluttande park mitt i ett lugnt bostadsområde.
- 19 Långbro gård, Älvsjö.** En gammal lummig fruktträdgård och en liten kuperad skog ger goda möjligheter till avkoppling.

Magelungen.

FOTO: MICHAEL TOLL

Schhhhh! Här är guiden till Stockholms tystaste platser

LUGN OCH RO. Staden har kartlagt 19 ställen med låg ljudvolym

► **Ljudnivån har analyserats** på över tusen platser runt om i Stockholm. Nu har en ny guide till stans tystaste platser tagits fram.

STOCKHOLM

Vi träffas vid en minst sagt liten parkyta på Stora Essingen. Inklämd mellan vilorna på höjden, med utsikt över Mälaren, är Aluddsparken en av totalt 19 platser i Stockholm som identifierats som ovanligt tysta.

– Vi har en stad som blir bullrigare och bullrigare. Samtidigt vet vi att folk mår bra av tystnad och lugn. Därför är det här guiden väldigt bra, säger Katarina Luhr (MP), miljö- och klimatborgarråd.

Naturresevat och stad

– Målet med det här arbetet är att alla stockholmare ska kunna promenera till en ro-

fylld plats där de också kan ta det lite lugnt

För ungefär fem år sedan lanserades den första ”Guide till tystnaden”. Då var syftet att hitta platser och stråk i Stockholms skogar och naturresevat med både gröna upplevelsevärden och bra ljudkvalitet.

Tusentals mätningar

Den här gången vill man i stället lyfta fram mindre parker och mer centrala rekreationsytor som inte är så välkända. Ljud har mätts på totalt 1 100 platser och utifrån detta har 19 platser valts ut.

– Det är roligt att miljöförvaltningen hittat ganska

många centrala ställen där det är tyst – som man inte riktigt kände till. Jag har till exempel aldrig varit på den här platsen tidigare, säger Katarina Luhr.

Stadens ambition är att alla stockholmare ska ha en rofylld grön plats hyfsat nära sitt eget område, som mest en 10–15 minuters promenad bort.

En anledning till detta är att det finns bevis för att man mår bättre av att vistas i lugna och behagliga naturmiljöer med jämna mellanrum.

– Stadens parker är aldrig helt tysta, men många av dem är tillräckligt tysta så att vi kan höra naturens egna ljud. Det är dessa platser vi nu pekar ut, säger Katarina Luhr.

Beror på vindriktningen

Samtliga platser kommer att märkas upp med skyltar under hösten och vintern.

– När man ser skyltarna

Stadens parker är aldrig helt tysta, men många av dem är tillräckligt tysta så att vi kan höra naturens egna ljud.

kan man plötsligt bli uppmärksam på att det faktiskt är tyst och stanna upp och lyssna på tystnaden, säger miljöborgarrådet.

Vilken är då kommunens tystaste plats? Det är faktiskt två ställen som konkurrerar om den titeln. En punkt inne i Kyrkhamnskogen och en punkt inne i Hansta naturresevat. Vilken som är tystast just för dagen beror på hur i vilken riktning det blåser.

Michael Toll
michael.toll@mitti.se

TYST Ö. Mathias Werner, 43, bor nära Aluddsparken på Stora Essingen. Han har aldrig tänkt på att det är speciellt tyst just där. ”Nej, man hör väl Essingeleden här också tycker jag. Men hela det här delen av ön är ganska tyst.”

FOTO: MICHAEL TOLL

Fem steg – så här ska du lyssna på tystnad

- **Besök en av platserna,** stäng av mobilen och försök tänka bort jobb och alla måsten.
- **Lyssna till vilka ljud** som finns omkring dig.
- **Lyssna sedan** till vilka ljud som du hör närmast.
- **Lyssna därefter** på ljudhorisonten, vilka ljud det är som hörs långt bort i fjärran.
- **Fokusera på naturens ljud,** bortom stad och trafik.

Här ska kontor ge nytt liv och rörelse

Butiker, restauranger och service i bottenvåningen. Kontor och bostäder i planen över. Nu ska en bullrig tomt intill Centralstationen och Stockholm Waterfront bebyggas.

I våras, när staden för första gången på tio år sålde mark i city, anordnades en markanvisningstävling. Humlegården fastigheter lade det bästa budet och den nya bebyggelsen möjliggörs genom att Stockholms stad däckar över delar av Klarastrandsleden.

Även bostäder

På markbiten – som kallas ”Klara city view” – intill Centralstationen planerar nu Humlegården fastigheter att bygga 15 000 kvadratmeter kontor. I bottenvåningarna planeras butiker, restauranger och annan service. I kommande planprocess ska även bostäder på tomten utredas.

– Nu börjar jobbet med detaljplanen. Det ska prövas om ungefär tio procent av byggnaden kan bli bostäder, säger Victoria Grönros Zimmerman, projektledare vid

Det ska prövas om ungefär tio procent av byggnaden kan bli bostäder.

exploateringskontoret.

Tanken är att byggnaden ska knyta ihop city med Kungsholmen.

– Vår ambition är att göra en i dag anonym plats till tillgänglig, trygg och levande stadsmiljö. När vi tar oss an utvecklingen av en plats är det utifrån en helhetssyn som även omfattar det som gör ett kvarter levande och intressant, såsom restauranger, service och det man kallar livet mellan husen, säger Anneli Jansson, vd på Humlegården Fastigheter, i ett pressmeddelande.

Arbetet med detaljplanen beräknas pågå i cirka två och ett halvt år. Staden planerar sin byggstart till slutet av 2026. Det gör det möjligt för Humlegården att starta sitt bygge 2028 och flytta in 2030.

Mimmi Epstein

mimmi.epstein@mitti.se

PLANEN. På den här platsen, intill Centralen, ska Humlegården fastigheter bygga.

FOTO: LENNART JOHANSSON

Vill du se bättre, se bra ut och betala per månad?

På Specsavers tror vi inte på komplicerade prenumerationer med glasögon som du inte äger. Vi tror på en enklare modell. När du köper glasögon från 1395 kr hos oss, får du välja ett andra par på köpet eller en uppgradering av glas. Och du kan även välja att dela upp betalningarna per månad.

Specsavers

Ni hittar adress och telefonnummer till alla våra butiker i Stockholm på www.specsavers.se

Välkommen in i butiken eller besök vår hemsida för mer information

Köp glasögon från 1395 kr och dela upp betalningen på upp till 24 månader. Du betalar ingen ränta utan endast en fakturaavgift till Walley på 20 kr per faktura. Du kan ansöka om kredit för delbetalning på Walley. Du hittar mer information om kreditvillkoren på <https://www.specsavers.se/delbeta>. Inga dolda avgifter och du äger dina glasögon. Köper du glasögon från 1395 kr får du ett andra par på köpet eller en uppgradering av glas. Enkelslipade standardglas (index 1.5) ingår i båda paren. Vid val av andra glas eller tillval tillkommer kostnad enligt ordinarie prislista. Båda paren till samma kund. Kan inte kombineras med andra erbjudanden/rabatter. ©2021 Specsavers

SVÅRT. En stor andel av platserna på Hässelgården står tomma. Totalt är det runt 500 platser i hela staden som står lediga på olika äldreboenden.

FOTO: CLAUDIO BRITOS

Firouzeh Kamali, verksamhetschef på Hässelgården. FOTO: PRIVAT

ENSLIGT. Hässelgårdens äldreboende i Hässelby har högst andel tomma platser av alla äldreboenden i västerort.

FOTO: CLAUDIO BRITOS

Så många får rätt att flytta in

- **2018** ledde 60,5 procent av de ursprungliga ansökningarna till bifall på att få flytta till vård- och omsorgsboende/särskilt boende av totalt 89 registrerade ansökningar (stadsdelen började föra statistik först i mitten av 2018).
- **2019** ledde 56,5 procent av ansökningarna till bifall.
- **2020** ledde 57,5 procent av ansökningarna till bifall.
- **2018** återtogs 22 av 89 registrerade ansökningar i Hässelby-Vällingby om en plats på vård- och omsorgsboende/särskilt boende, det är 25 procent av det totala antalet ansökningar.
- **2019** återtogs 36 av 168 ansökningar, alltså 21,5 procent.
- **2020** återtogs 23 av 115 ansökningar, alltså 20 procent.

KÄLLA: HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSFÖRVALTNING

Var fjärde drar tillbaka sin ansökan om äldreboende

MITT I UNDERSÖKER. Alla ska få sin sak prövad – men många ändrar sig efter ett samtal

► **Pandemin är en orsak till de tomma äldreboendena. Så har det låtit. Men att få en plats är svårt. I Hässelby-Vällingby leder bara 50–60 procent av de ursprungliga ansökningarna till boende. Samtidigt tar upp till en fjärdedel av de äldre tillbaka sin ansökan, visar Mitt i:s kartläggning.**

HÄSSELBY-VÄLLINGBY

Under de senaste åren har det talats allt oftare om en överkapacitet bland Stockholms äldreboenden. Politiker har till och med öppnat för att tomma äldreboenden kan behöva läggas ned eller slås ihop.

Omkring 500 platser på Stockholms äldreboenden står tomma. I Hässelby-Väl-

lingby är andelen högst, med 14 procent tomma platser.

Kan pandemin förklara allt?

17 tomma rum på ett boende

I januari i år sålde staden äldreboendet Hässelgården i Hässelby till privata aktören Norlandia. Stadsdelsnämndens ordförande Bo Arkelsten (M) hänvisade till att

17 av 45 boendeplatser stod tomma.

Mitt i:s kartläggning visar att bara mellan 50–60 procent av ansökningarna om att flytta in på äldreboendena i stadsdelen godkänns. Utöver de rena avslagen hamnar 20–25 procent av ansökningarna i kategorin "återtagen". Det är ansökningar som av någon anledning tas tillbaka av de sökande.

Denna kategori finns inte med i äldreförvaltningens officiella statistik i Stockholms stad. Det är bara Hässelby-Vällingby bland stadsdelarna som tillämpar den.

Hanna Markkula, strateg på äldreförvaltningen i Stockholms stad, känner inte igen kategorin.

– Det låter som att de gör en slags förhandsbedöm-

ning som vi inte alls känner till. Alla ska få sin sak prövad oavsett, säger hon.

På just Hässelgården i Hässelby är 21 av 45 platser tomma. Firouzeh Kamali, chef på boendet, tycker sig se en skillnad jämfört med för tio år sedan.

– De äldre i dag är betydligt sjukare och tvingas vänta mycket längre på en plats än för tio år sedan. Då var de piggare. Vi har ju möjlighet att erbjuda fler god omvårdnad. Jag tycker det är synd att platserna inte fylls.

Andelen äldre på särskilda boenden med vård och omsorg dygnet runt har minskat stadigt under minst tio år, enligt socialstyrelsen. Under samma tid har hemtjänsten i landet byggts ut kraftigt i kommunerna. Den så kall-

ade kvarboendepincipen gör det i många fall billigare för Stockholms stad att erbjuda hemtjänst i stället för äldreboende.

Dyrare med äldreboende

År 2019 var den genomsnittliga kostnaden för Stockholms stad för en person med hemtjänst 237 226 kronor. En person på ett äldreboende kostade 892 487 kronor. Det visar statistik från databasen Kolada.

Hemtjänsten måste komma upp över 4–5 timmar om dagen för att det ska bli dyrare än äldreboende.

På Beatrice Winther, ansvarig chef på beställarenheten på Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning, låter det som att det är en stor grupp äldre i västerort som ännu

inte anses behöva vård- och omsorgsboende som trots allt söker det. Medan många av de äldsta söker för sent.

– Det är den enskilde själv som återtar ansökan, inte vi. Om du säger till mig att du jättegärna vill flytta till ett vård- och omsorgsboende, men jag säger att du ju kan gå ut och handla själv, du klarar av friskvård och det dagliga. Du saknar behov. Självklart ställer vi då frågan varför du vill till ett vård- och omsorgsboende.

Kan det bli svårare för en sökande att få äldreboende eftersom hemtjänst är mycket billigare?

– Vi gör alltid en individuell prövning för de personer som söker, säger Beatrice Winther.

Filip Magnusson

filip.magnusson@mitti.se

Sakkunniga: "Det låter mycket"

HÄSSELBY-VÄLLINGBY
Intresseorganisationen SPF Seniorerna och Socialstyrelsen reagerar på att så många ansökningar till äldreboendena i Hässelby-Vällingby ångaras och dras tillbaka.

SPF seniorernas sakkunnige i vård- och omsorgsfrågor, Gösta Bucht, reagerar på siffrorna från Hässelby-Vällingby som Mitt i tagit fram.

2018 togs till exempel var fjärde ansökan tillbaka av den sökande. Att ångra en ansökan är inget som görs

lättnadigt och att så många missförstår vilken typ av boende den sökt låter långsökt, menar han.

– 25 procent återtagna ansökningar reagerar jag på. Det låter mycket. Söker man särskilt boende så vet man vad det är och det har ju gått ganska långt innan man söker. De allra flesta som söker väntar in i det sista, säger han.

De har budgetansvar

Problemet, enligt Gösta Bucht, är att man inte vet vad som sagts mellan den

sökande och staden innan ansökan dragits tillbaka.

– Frågar du biståndshandläggarna själva tror jag de kommer svara dig att vård- och omsorgsboende kostar pengar. Att man måste ta hänsyn till sitt budgetansvar.

"Väldigt förvånande"

Även Michaela Prochazka som är samordnare för äldre frågor på Socialstyrelsen reagerar på antalet återtagna ansökningar.

– Att en av fyra ångrar sin ansökan till äldreboenden känns som väldigt många.

Det kan såklart vara att man inte ens övervägt att bo kvar hemma och ångrar sig i samtalen med biståndshandläggarna och nöjer sig med hemtjänst. Men det är väldigt förvånande.

Beatrice Winther, ansvarig chef på beställarenheten på Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning, säger att förvaltningen "inte kan kommentera" reaktionerna på de återtagna ansökningarna.

Filip Magnusson

0735-513 120

filip.magnusson@mitti.se

FRÅGANDE. Gösta Bucht, SPF seniorernas sakkunnige i vård- och omsorgsfrågor och Michaela Prochazka, samordnare för äldre frågor på Socialstyrelsen, reagerar på antalet återtagna ansökningar om äldreboende.

SPRUTA. Unga i Stockholm ska nu få vaccin mot covid-19, både på mottagning och i skolorna. FOTO: MOSTPHOTOS

Nu kan 12–15-åringar boka tid för sprutan

STOCKHOLM
Nu har vaccinbokningen för 12–15-åringar öppnat. 120 000 unga stockholmare erbjuds vaccin mot covid-19.

På måndagen klocka 14 öppnade bokningen av vaccinationstider för 12–15-åringarna, både via appen Alltid öppet och på telefon via 1177.

De första tiderna kommer dock inte att kunna erbjudas förrän den 4 oktober.

– Om det visar sig att vi

får de sista administrativa delarna på plats kan det komma att tidigare läggas, säger vaccinsamordnare Magnus Thylberg i ett pressmeddelande.

Vaccination i skolan

Det finns cirka 120 000 unga i åldersgruppen i regionen, och länsstyrelsen samordnar nu med kommunerna så att vaccination kan erbjudas via skolhälsovården.

När besked om detta kommer är inte klart.

– Där pågår planeringen för fullt just nu, säger vårdut-

vecklingsregionrådet Désirée Pethrus (KD).

Men för dem som inte vill vänta på det öppnas nu en möjlighet att vaccineras vid någon av vaccinationscentralerna som finns i länet.

Samtycke krävs

Någon drop in kommer inte att erbjudas, och en vårdnadshavare måste följa med barnet. Det krävs också en samtyckesblankett, undertecknad av båda vårdnadshavarna.

Ingrid Johansson

Skärpt ton mot personal som inte vaccinerat sig

STOCKHOLM
Folkhälsomyndigheten kommer snart med direktiv för vad som ska gälla för personal inom vård och omsorg som inte vaccinerat sig mot covid-19.

Folkhälsomyndigheten skärper nu tonen mot dem som arbetar inom vård och omsorg och ännu inte har vaccinerat sig.

– Personal och arbetsgivare har ett stort ansvar. Vi kommer nu att uppdatera vår vägledning för vaccination med ett avsnitt om covid-19, sa Karin Tegmark Wisell, biträdande statsepidemiolog, på myndighetens pressträff.

Tydligare direktiv

Den ska ”tydliggöra vikten för vård- och omsorgspersonal som arbetar patientnära att vaccinera sig ur ett kvalitets- och patientsäkerhetsperspektiv. Vaccination bidrar samtidigt till att

RÅD. När restriktionerna upphör den 29 september kommer alla som inte vaccinerat sig fortfarande behöva följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

FOTO: STEFAN KÄLLSTIGEN

minska risken för sjukfrånvaro i gruppen till följd av covid-19”, skriver myndigheten på sin webb.

”Vårdgivare behöver utifrån detta arbeta för att personer över 70 år och riskgrupper möter vaccinerad personal”, säger generaldirektör Johan Carlson i pressmeddelandet.

Några tvingande verktyg finns dock inte att tillgå.

Vid en pressträff med regeringen poängterade Jo-

Personal och arbetsgivare har ett stort ansvar.

han Carlson att frivilligheten i vaccineringen har varit framgångsrik, men att när de som är vaccinerade i princip kan återgå till ett vanligt liv den 29 september, så gäller inte det för de ovaccinerade.

Hålla avstånd till äldre

När alla restriktioner upphör den 29 september kommer de som inte vaccinerat sig att behöva följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer för dem.

Det handlar om att hålla avstånd till andra människor, och särskilt i kontakt med personer i riskgrupp och personer som är 70 år och äldre.

Alla med symtom bör stanna hemma och testa sig.

Ingrid Johansson

Till dig med långvarig smärtproblematik eller utmattningssyndrom

Du kan göra en egenanmälan via vår hemsida, via 1177 eller be din läkare om remiss.

Vi bedriver, på uppdrag av Region Stockholm, rehabilitering vid långvarig smärta och/eller utmattningssyndrom. Smärtan ska ha varit pågående i mer än tre månader och vara färdigutredd. Vi arbetar i enlighet med de evidensbaserade riktlinjer som finns för både långvarig smärta och utmattning, och vår rehabilitering grundar sig i en multimodal ingång där flera professioner samarbetar kring ditt mående.

Vi erbjuder till exempel:

- Bedömning till specialistläkare, fysioterapeut och psykolog
 - Hälso- och livsstilssamtal – hur kan du förbättra din hälsa
 - Rehabiliteringssamtal med rehabkoordinator
 - Väg till återhämtning och medveten närvaro
 - Avslappningstekniker
- Bedömning inom en vecka.**

Du kan träffa oss via Capiro Videomöte!

Under rådande förhållanden har vi utökat våra digitala möjligheter och erbjuder därför videobesök och andra digitala lösningar för att säkra att rehabilitering kan fortsätta enligt plan.

Här kan du få en tid till läkare, psykolog, fysioterapeut, rehabkoordinator och sjuksköterska. Ladda ner appen ”Capiro Videomöte” på din smartphone och logga in via BankID. Välkommen!

Läs mer om oss och vad vi kan hjälpa dig med
capio.se/specialistvard/centrum-for-smarta-och-utmattning

Krulkargatan 37 A, plan 7, 118 51 Stockholm
Tel reception: 08-598 440 50

UPPDRAG AV REGION STOCKHOLM

Nacka Handelsträdgård

Familjeföretag med kunskap och personlig service

5000 KVM TRÄDGÅRDSBUTIK!

Ett av Stockholms bästa sortiment!

Stort utbud av träd, buskar och perenner!

Stora planteringsveckor! Vi hjälper även till med plantering av rabatter och häckar.

Varmt välkomna önskar Eddie med personal!

Ältavägen 107, Älta | Tel. 08-448 84 10
www.nackahtg.se | butiken@nackahtg.se | Facebook
Öppet måndag–fredag 10–18, lördag–söndag 10–17

HEMGÅNG. Maja har haft sin första dagisdag och är redo för hemgång. Matte Linda-Mari Winqvist hämtar och får en genomgång om dagen från Wilma Asplund.

FOTO: CLAUDIO BRITOS

GRÖNBETE. Michaela Haglund och Emilia Eriksson på promenad med Lennart och Isla.
FOTO: CLAUDIO BRITOS

KOMPISAR. Stella är dagisets clown som ofta hittar på kul grejer. Här är hon tillsammans med kompisen Krut.
FOTO: CLAUDIO BRITOS

Tillbaka till vardagen: Nu ska pälsklingarna inskolas på dagis

OMSTÄLLNING. "Det ska bli intressant att se hur det blir nu när restriktionerna släpper"

► **Valpboom till trots** – när köksborden blev kontor under pandemin slog det hårt mot många hunddagis. Men på Mina tassar i Skå har inskolningar duggat tätt senaste veckorna.

SKÅ
Glada skall möter oss när vi kliver in i Skå barnby's gamla gymnasal. Här hänger basketkorgarna ännu kvar i taket, men ribbstolarna är nedmonterade och ett nytt ventilationssystem är in-draget. Nu är detta hem för hunddagiset Mina tassar.
– Vi har haft en intensiv period med en inskolning i veckan ett tag. Så vi har satt inskolningarna på paus nu, så att gruppen ska få akklimatisera sig, säger Michaela Haglund, som driver hunddagiset.

Extra bus
För även om hundar inte är förskolebarn, så är en grupp ändå en grupp, och nya konstellationer kräver sin tid att sätta sig.
– Just nu har vi många unghundar och då busas det

extra mycket. Men det är viktigt att hundarna kan vila, det är en sak som vi kan behöva lära dem, säger Michaela.
När Mitt i är på besök går Lekki och Maja sin första dag på dagis.
– De går kortare dagar, precis som när förskolebarn inskolas. De är med på promenaden som vi går på förmiddagen och sedan hämtas de efter lunch.
Hur mycket stöttning hundarna behöver skiftar, berättar Michaela.
– En del kan behöva gå på promenad själva, eller behöva vila i en egen box där de får vara ifred. Vi får se till individen, vad de klarar och vilket stöd de behöver från oss.
Och alla hundar trivs inte med att gå på dagis. En del är rädda för människor, andra grips av stark separationsångest när husse och matte

inte finns på plats. Och för att trivas som dagishund behöver man kunna tolerera andra hundar.
– De måste inte tycka om andra hundar. Men de måste acceptera varandra, säger Michaela.

Tappade kunder
Hennes verksamhet i Skå är ännu ganska ny. När pandemin slog till hade hon en mobil hundrastning, där hon hämtade upp hundar runt om på öarna och tog dem på en långpromenad innan hon lämnade av dem igen. När folk började jobba hemma var det många som sa upp tjänsten.
– Vi tappade tjugo kunder under 2020. Det är väldigt mycket för oss, med vår lilla verksamhet.
Hon var tvungen att göra sig av med en av bilarna och när lokalerna i barnbyn blev lediga gav det en möjlighet att bygga om verksamheten.
– Hade jag inte startat hunddagiset hade jag lagt ner hela hundverksamheten, det hade inte gått, säger hon. Men nu skymtar ett ljus i

Hundarna får komma hit och prata hund.

pandemitunneln.
– Det ska bli intressant att se hur det blir när restriktionerna släpper. Även om alla kanske inte återvänder till kontoren på heltid, så blir det nog fler som vill ha hunddagis i alla fall på deltid.
Och en del av hennes kunder har faktiskt hundarna på dagiset trots att de jobbar hemma. På så sätt kan husse och matte koncentrera sig på jobbet och få hem en nöjd hund på eftermiddagen som nöjer sig med gos i soffan och en snabb kisspaus ute.
– Hundarna får komma hit och prata hund och ha det lite kul. Annars blir det ju lätt att de mest ligger vid husses och mattes fötter när de sitter vid datorn, säger Michaela.
Lisa Halldén
lisa.hallden@mitti.se

BUS. Måndagar kan vara extra stöjiga. "Då vill många testa gränserna lite extra efter en helg hemma", säger Michaela Haglund, här med Sigge och Ilon.
FOTO: CLAUDIO BRITOS

Inför inskolningen

● **Hunden som ska börja** får komma på besök utanför dagisets öppettider så att den kan ta in alla dofter och vänja sig vid lokalerna utan att de andra dagishundarna är på plats.
● **Hunddagis passar inte** alla hundar. Mycket kan de lära sig när de är där, men för en del hundar blir dagismiljön

bara stressande.
● **En dagishund behöver** kunna gå ordentligt i koppel innan den börjar. Eftersom dagiset har många hundar med på sina promenader blir det väldigt besvärligt och tungt för personalen om en hund drar i kopplet.
KÄLLA: MICHAELA HAGLUND, MINA TASSAR

Stockholmares noveller blir podcast

TÄVLING. Sex bidrag har valts ut av bibblan

STOCKHOLM

Under pandemin har biblioteken varit tvungna att tänka kreativt kring sin verksamhet för att inte gå miste om aktivt deltagande hos besökarna.

Nu släpps Kista Biblioteks Novellpodd, där sex noveller har valts ut för att läsas in av skådisar.

Kista bibliotek har bland annat ordnat olika skrivtävlingar och aktiviteter online för att hålla människors läs- och skrivintresse vid liv. Ur det föddes slutligen också idén om att skapa en alldeles egen podcast, något som nu har blivit verklighet.

– Det är enheten Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta som producerat den. Det är vårt kärleksbarn kan man säga, säger Lukas Stolpe, bibliotekarie med inriktning mot digitalt skapande, samt projektledare för podden.

Biblioteket utlyste en tävling där den som är folkbokförd i Stockholms län och är över 18 år fick skicka in

Det är alltifrån klassiska hämndhistorier till surrealistiska vardags-skildringar.

tidigare opublicerade noveller, där de vinnande bidragen skulle läsas in av skådespelare.

Personlig berättelse

Lukas Stolpe berättar att det fanns en personlig berättelse bakom idén.

– Min mamma brukade skriva noveller till olika tidningar när hon var ung. Det var väl ingen stor grej, men så läste Pernilla August upp en av novellerna i radio. Mamma har kvar ljudinspelningen än idag från när hon satt och bandade bredvid radion, men hon har inte någon av texterna. Det säger ändå något om ljudets kraft, säger han.

Ungefär 70 bidrag kom in, och en jury bestående av bibliotekarier, litteraturvetare

och författare valde ut sex stycken som de tyckte höll extra hög kvalitet.

– Sedan fick skådespelarna tolka texterna fritt och läsa in dem på sina egna sätt, vilket var en viktig del i det hela. Det kan vara otroligt svårt att lämna ifrån sig en text, släppa kontrollen, och se hur någon annan möter den, säger Lukas Stolpe.

– I ett medielandskap där ljudmedier vinner mer och mer mark kan det vara nyttigt för författare att tänka på vilka krav det ställs på en text när den ska läsas högt, och vad det innebär att låta andra tolka den. Vi hoppas att podden ska få folk att reflektera över de frågorna.

Lyssnare kan förvänta sig sex helt unika avsnitt.

– Det är alltifrån klassiska hämndhistorier till surrealistiska vardagsskildringar. Det var en stor bredd både bland bidragen och skådespelarna, vilket jag anser är poddens styrka, säger Lukas Stolpe.

Emma Löf Hagström

BIBLIOTEKARIE. Lukas Stolpe. FOTO: MALIN HOLM

PODD. Totalt släpps sex avsnitt av bibliotekets novellpodd.

FOTO: MOSTPHOTOS

Om Kista Biblioteks Novellpodd

- Avsnitten är ungefär 15-20 minuter långa.
- Ett nytt avsnitt släpps varje torsdag.
- Det första avsnittet släpptes torsdagen den 16 september och heter Kopian, författad av Elin Michaeledotter, uppläst av Ma-

deleine Meurman.

● Podden går att lyssna på här:

<https://biblioteket.stockholm.se/artikel/kista-biblioteks-novellpodd-%E2%80%93-alla-avsnitt>

Välkommen till Handentandvården

Vi erbjuder all form av tandvård, även akutvård och implantat.

Hos oss är hela familjen välkommen!

Akuta tider samma dag

**IMPLANTAT
I HELT TANDLÖS KÄKE 28.000:-**

Vid förfrågan kontakta oss.

Våra öppettider måndag 7.00–18.00,
tisdag-torsdag 7.00–17.00, fredag 7.00–13.00

Leg. tandläkare **Amanjh Hamed**

Leg. tandläkare **Amin Ghannadi**

Praktikertjänst

Handentandvården

Handenterminalen 1, plan 8, Handen | 08-777 00 00
info.hvt@ptj.se | www.handentandvarden.se

DECKARDEBUTANT. Linda Ståhl skriver på en deckarserie. Nu kan hon vinna Crimetimes deckardebutpris.

FOTO: PEKKA PÄÄKKÖ

Juryns motivering till nomineringen

● ”På en flytande och välskriven prosa drar författaren in oss från start i en välkomponerad deckargåta om ett angeläget ämne och med ett intressant persongalleri som bäddat för fler böcker i serien. En mycket stabil debut som är både nyskapande och normbrytande, och av reaktionerna på boken att döma är vi oerhört glada över att få fortsätta följa deckarsveriges första icke-binära polischef Reub Thelander.”

● Vem som vinner står klart i helgen.

Linda Ståhls normbrytande deckardebut kan vinna pris

GER UT DECKARSERIE. ”Jag ville bidra med något nytt och fräscht”

En nyskapande, stabil och normbrytande debut. Så kallas Linda Ståhls första bok. Med en polischef som definierar sig som hen vill Linda göra genren mer inkluderande.

STOCKHOLM Hennes första utkast till en deckare blir refuserad av förlagen.

– Men jag fick fin återkoppling och tänkte ”bättre kan jag”, säger Linda Ståhl.

Vid hennes andra försök nappade tre förlag.

Det landade i en deckarserie utgiven av Nordstedts. Den första boken – Syndaren ska vakna – kom ut i våras.

Nu är hon en av fem nominerade till Crimetimes deckardebutpris.

– Det är så sjukt roligt. Jag tror knappt att det är sant. Det är en vinst i sig att vara nominerad till ett sådant fint pris.

Icke-binär huvudkaraktär

Frun till Sydsåknes mest framgångsrika mäklare försvinner. I Stockholm läser en kontroversiell författare om

fallet och börjar engagera sig. Det är upptakten till debuten.

– När poliserna börjar skrapa på ytan kommer hemligheter om den försvunna fram. Kanske är hon inte den timida hemmafrun som alla trott, säger Linda.

Temat är ganska klassiskt, konstaterar hon.

– Det handlar om mäns våld mot kvinnor, men kanske i en lite annorlunda tappning.

Däremot är huvudkaraktären inte den klassiska. Kriminalchefen Reub Thelander definierar sig varken som man eller kvinna. Det är därför Linda tror att Crimetimes jury kallar hennes bok normbrytande och nyskapande.

– Vad jag känner till är Reub den första polischef som är icke-binär i en kriminalroman, i alla fall i Sverige.

Hennes ambition är att göra genren mer inkluderande.

– Persongalleriet i deckare har utvecklats allt eftersom men det är fortfarande en del försupna herrar som dricker whiskey och lyssnar på opera. Jag ville bidra med något nytt och fräscht. Jag känner mig allierad med transrörelsen och tänkte att om jag vill stå bakom ett mer inkluderande samhälle så var det rätt tillfälle att bidra.

Boknörd sedan barnsben

Hon var lite nervös för ”att sticka ut hakan”.

– Jag är ju bara en heterosexuell kvinna, men jag tänkte att jag vågade om jag gjorde min research och var ödmjuk inför uppgiften.

Sedan barnsben har hon varit boknörd och hade – också innan debuten – ”en nästan onaturligt bra koll på hur branschen fungerar”.

– Jag har ganska livlig fantasi och gillar att hitta på saker. För några år sedan föreslog min man att jag skulle ta upp skrivintresset. Jag tänkte ja, man kanske skulle skriva en bok.

Jag är ju bara en heterosexuell kvinna.

Hon började med att räkna orden på några sidor i en bok.

– För att få en uppfattning om hur många ord ryms i en bok, säger Linda och skrattar.

Boken är till stor del skriven hemma i villan. Hon har gått ner i tid i jobbet som kommunikationsstrateg för att hinna med skrivandet.

Uppföljaren kommer 2022

Nästa år kommer den fristående uppföljaren. Manus är redan inskickat. Huvudkaraktärerna är desamma. Brottet nytt.

– Ibland känns det som att det bara är jag och min familj som har läst min debutbok. När läsare hör av sig blir det så påtagligt att andra har läst min bok. Det är fortfarande lite surrealistiskt att tänka på.

Sandra Samppala

KAN VINNA PRIS. Boken är en av fem nominerade till Crimetimes deckardebutpris.

FOTO: PEKKA PÄÄKKÖ

Jobbar med sitt intresse

● **Bor:** Trollbäcken. Tyresöbo sedan 2007. Uppvuxen i Höllviken i Skåne, där boken utspelar sig.

● **Jobbar också med:** Är kommunikationsstrateg.

● **Tycker om att:** ”Skriva och läsa. Jag läser gärna deckare och feelgood.”

● **Smultronställe nr 1:** Norrbys Trädgård i Trollbäcken. ”Mitt home-away-from-home. Jag tycker väldigt

mycket om skriva där, det är som att gå in i annan värld”.

● **Smultronställe nr 2:** Barnsjön. ”Jag promenerar hemifrån, genom en liten skog och via Barnsjön ner till brukshundklubben. En väldigt härlig miljö.”

● **Aktuell med:** Debuten ”Syndaren ska vakna” (Nordstedts). Nominerad till Crimetimes deckardebutpris.

David Ritschards nya vida visioner

SKIVAKTUELL. Tackar pandemin för nytt album – ”Det är något slags countrysoul nu”

BJÖRKHAGEN

Pandemipausen blev till ett kreativt år för Söders största countrystjärna. Nu är David Ritschard aktuell med nya albumet ”Blåbärskungen” med vidare musikaliska visioner än tidigare.

David Ritschard kunde ha suttit säkert i countrysadeln och fortsatt ridit ut på de svenska vägarna i solnedgången med albumet ”Brobrännaren” i packningen. Men det kom annat emellan.

– Jag spelade på Pustervik i Göteborg i slutet av februari 2020 och skulle spela i Malmö helgen efter. Men så kom pandemin. Jag bestämde på eget bevåg att ställa in resterande turné, berättar han, som fick se resterande artist-Sverige göra samma sak en vecka senare.

Inte planerad

I stället för att bli kreativt förklarad av den chock – och yrkesförbud för artister med entourage – som pandemin

NYA VISIONER. Pandemiåret gav David Ritschard utrymme till att skapa ett nytt album.

FOTO: JOHAN RÖNNOW

David Ritschard

- **År:** 32. Sångare, musiker och låtskrivare. Upptäckte countryn under gymnasiet, satt länge som ordförande i Amerikanska folkmusikföreningen (AFF, bildat redan på 60-talet). Är medlem i bandet Green Line Travelers, djupt rotade i countryn.
- **Bor:** i Björkhagen.
- **Aktuell:** Med flera singlar, bland annat hyllade ”Sverigerockern”, som förekommer albumet ”Blåbärskungen”, som kommer 24 september.

musik bjuder David Ritschard till stora känslor. Allt placerat i texter skildrande ett Sverige nära honom.

– Traditionell country är ju ledsna texter till glada melodier. Musik man både kan dansa och gråta till. En öppen ventil till allt jävla helvete.

Men är det självbiografiskt...? David Ritschard svarar diplomatiskt.

– Jag skulle nog begränsa mig från att berätta en bra historia om jag sa att det var så, då måste jag ju själv stå till svars för allt. Men det är ju inte heller så att jag hittar på.

Med albumets release väntar också – uppskjutna – spelningar. En smärre, efterlängtat turné i november.

– Efter några spelningar norröver 19–21 november spelar vi i Göteborg 24 november, på Debaser i Stockholm den 26 november som också blir en inofficiell releasospelning, och dagen efter är vi i Malmö.

Kai Martin

... det är ju inte heller så att jag hittar på.

mit att bli ”Blåbärskungen” som kommer 24 september.”

– Det är något slags countrysoul nu, som det fanns embryon till redan på den förra plattan. Men samtidigt med

en tydlig röd tråd från vad jag gjort tidigare tror jag, så att det inte blir för apart.

Han erkänner att han reds av en våg av hybris i januari 2020. Flitigt med spelningar skulle kanske göra att han en vacker dag fick chansen att fullt ut leva på sin musik. Att han skulle kunna säga ”Tack för allt” till halvtidsjobbet som rödvinsansvarig

på Systembolaget på Folkungagatan.

– Det hade kunnat sluta i ett historiskt Ikaros-magplask för brobrännaren. I dag är jag tacksam för min stabila halvtid på Monopolet, som dessutom inspirerat mitt skapande på flera nivåer.

Efterlängtat turné

Med sin countryanstrukna

20% rabatt på inomhusfärg!

Tapetveckor!

25% på tapeter!

Erbjudandet gäller 24/9-9/10.

Nordsjö Idé & Design

Haninge: Lignells väg 3, Vega

Tel: 010-440 59 70

Öppet: Vard 6.00–18.00, lör 10.00–15.00

shop.nordsjoprofessional.se/stores/Haninge

Riktig hjälp. Riktig kunskap.

Kungl. Patriotiska Sällskapet

KVINNOR ÖVER 50 ÅR SÖKES!

Har Du tagit hand om andra människor inom sjukvården, som hembiträde eller diakon? I minst 15 år och någonstans i Stockholms län? Hade Du trots detta en pension eller inkomst som understeg 190.400 kr under 2020?

Välkommen att söka stipendium för Din goda gärning ur Stiftelsen Fredrik Björns Donationsfond.

Sista ansökningsdag är 29 oktober 2021. Fonden förvaltas av Kungl. Patriotiska Sällskapet.

Ansökningsblankett via hemsida eller 08-611 12 62.

www.kungligapatriotiskasallskapet.se

QUIZ · UTMANING!

1: X, 2: 2, 3: 1, 4: 1, 5: X, 6: 2, 7: 2, 8: 1, 9: 1, 10: 2

RÄTT SVAR!

Det har blåst upp till strid om hur Östermamstorg ska utformas nu när den tillfälliga saluhallen lämnat platsen. Och torgen har alltid varit betydelsefulla för stockholmarna. Vad kan du om dessa torg? Quiz: Per Brandt

Quiz. Vad kan du om torgen i det gamla Stockholm?

1 VILKET TORG? Här ses Telefontornet och Brunkebergspumpen, efter torget den stod på mellan 1857-1953. Men pumpen tillhörde ett annat torg dit den även flyttades tillbaka, vilket?
1. Järntorget
X. Stortorget
2. Hötorget

2 VILKET NAMN? Här är det Mariatorget med sin klassiska fontänsulptur som heter....
1. Marias fontän
X. Havsguden
2. Tors fiske

3 VILKET TORG? Året är 1958 och här ses torget utanför, ja vilket centrum?
1. Vällingby
X. Hässelby
2. Spånga

4 VILKET ÅR? Odenplan fick sitt namn officiellt för 100 år sedan och har i stort sett likadant ut. När blev torget med tunnelbana?
1. 1952
X. 1957
2. 1962

5 VILKEN PERSON? Sergels torg planerades först att heta Sveaplatzen eller Malmorget, innan det föreslogs att platsen skulle döpas efter konstnären Johan Tobias Sergel. Vem föreslog det?
1. Holger Blom
X. Evert Taube
2. Tage Danielsson

6 VILKET TORG? Rejäl snöstorm i april 1912 vid Gustav Adolfs torg. Vad heter byggnaden i bakgrunden?
1. Arvingens palats X. Arvtagarens palats 2. Arvfurstens palats

7 VILKEN ARKITEKT? Ett myller då som nu vid Stureplan och Svampen. Vem ligger bakom Svampen?
1. Ragnar Östberg
X. Sven Markelius
2. Holger Blom

8 VILKET TORG? Här är det tidigt 1900-tal vid...
1. Norrmalmstorg
X. Östermalmstorg
2. Medborgarplatsen

9 VILKET CENTRUM? Här invigs ett centrum med tillhörande torg anno 1953, ser du vilket?
1. Årsta
X. Farsta
2. Hökarängen

10 VILKEN GATA? Torghandel och biltrafik över Östermalmstorg på 60-talet. Vilken av dessa gator fins inte i direkt anslutning till torget?
1. Sibyllegatan
X. Nybrogatan
2. Linnégatan

#ETTSTHLM · SKILDA VÄRLDSBILDER · DEL 2

► **Svenskarna har blivit mer uppdelade** i frågor om flyktingmottagning och mångkultur, samtidigt som språkbruket i debatten har blivit hårdare. "Det demokratiska samtalet riskerar att bli avtändande för många unga", befarar statsvetare. **Text & foto: Petter Beckman** | petter.beckman@mitti.se

Läs den första delen på mitti.se/ettsthlm

ENKÄT · Vilka frågor är mest konfliktfyllda inför nästa års val?

Adam Oumrhar och Hugo Sundquist, Solna:

– Helt klart invandringsfrågorna, som blivit hetare än någonsin på grund av alla skjutningarna, säger Hugo Sundquist.

Är Sverige polariserat i den frågan?

– Ja, till viss del. Men det är mest på sociala medier, där finns det mycket populism och det är lätt att vinna enkla poäng genom att peka på hur dåliga sossarna är.

Blir ni osams mellan kompisar när ni diskuterar sånt här?

– Ja, det händer, när man pratar om skjutningar och någon drar alla från en viss folkgrupp över en kam. Då låter det ganska rasistiskt och man kan bli osams, även om han kanske inte menar det så allvarligt.

Peter Johnson, Sättra:

– Just nu reagerar alla på gängkriminaliteten. Själv tycker jag att de ekonomiska ojämlikheterna borde vara det viktiga.

Skapar det här splittring?

– Det finns ju en klyvnad i grunden genom att folk har olika erfarenheter. Men det görs värre på sociala medier där folk gärna vill bygga sitt varumärke. Det blir mycket: "Så här får du inte tänka" och "Aha, där fick jag dig". Det blir dömande på ett sätt som bidrar till polariseringen.

Anette Liljebäck, Sättra:

– Integrationen och våldet blir den stora stridsfrågan tror jag. Nu gäller det att de tar tag i problemet. Hur svårt kan det vara att få till lagar som fungerar?

– Ändå klarar folk att hålla sams ganska bra, tycker jag. Kanske för att man mest umgås med andra som tycker likadant. På Twitter är det säkert väldigt polariserat, men det är inte så många som är där. Svenskar står inte gärna på barrikaderna.

Anna Lengberg, Hägersten:

– Nedsikningar inom sjukvården blir en het fråga tror jag. Och integration.

Blir folk osams om det här?

– Det är säkert konflikter på sociala medier, men jag märker inte av det så mycket för jag är inte där. Jag jobbar inom vården och vi diskuterar ganska mycket i lunchrummet.

Finns det ämnen ni undviker för att slippa konflikt?

– Ja, så är det nog. Invandringsfrågor till exempel.

"Hårt språk i politiken kan vara avtändande"

Polariseringen i Sverige har inte alls gått så långt som i USA. Konfliktnivån är hög, men det är inte värre än vanligt och det finns ingen akut fara för demokratin.

Det kom en grupp forskare vid SNS Demokratiråd fram till i våras, efter en grundlig genomgång av de senaste 40 årens politiska utveckling i Sverige.

– Det är lätt att förblindas av Twitter och utvecklingen i USA. Men här i Sverige är det förvånansvärt stabilt, säger Henrik Oscarsson, professor i statsvetenskap, en av författarna till rapporten.

Det är bara på ett område som polariseringen har ökat: i frågor som rör mångkultur, flyktingmottagning, slöjbärande och arbetskraftsinvandring.

– Sambandet mellan partisympati och inställning i de här sakfrågorna har blivit mycket starkare, säger Henrik Oscarsson.

Det har även blivit vanligare att väljare har starka negativa känslor inför vissa partier. Det gäller särskilt Sverigedemokraterna, men också i viss mån Miljöpartiet.

– Språkbruket inom politiken har också blivit mer oförsonligt och eldfängt, säger Henrik Oscarsson.

Det hårda språkbruket, inte minst på Twitter, kan vara skadligt för demokratin, menar han. Människor vill gärna att de ideologiska skillnaderna ska vara tydliga, men samtidigt att samtalet ska vara respektfullt, framhåller han.

– Det demokratiska samtalet går miste om folk som inte trivs med det här formatet. Det kan vara människor, särskilt unga, som har ett politiskt intresse, men som blir avtända av samtalsklimatet.

– Men det finns ganska lite kunskap om hur det stora flertalet, de som inte ser allting så svartvitt och som inte hörs i kakafonin, vill att det politiska språkbruket ser ut. Det behöver vi veta mer om, säger Henrik Oscarsson.

Petter Beckman

Var med och motverka polariseringen

PROJEKT. Mitt i-tidningarna inleder tvåårigt projekt om samtalsklimatet

Spelar det någon roll hur tidningar beskriver en konflikt? Hur får man en meningsfull diskussion på sociala medier?

Mitt i inleder ett tvåårigt projekt för att utforska hur journalistik och digital utveckling kan bidra till ett bättre samtalsklimat.

Under två år, med start nu i september 2021, ska lokaltidningen Mitt i delta i ett utvecklingsprojekt tillsammans med bland andra Research Institutes of Sweden (RISE) och Södertörns Högskola.

Målet är att utforska hur konstruktiv

journalistik, som söker lösningar, tillsammans med nya digitala verktyg kan bidra till ett mindre polariserat samtalsklimat. Ett klimat där fler tycker att det är intressant att samtala över sociala, geografiska och ideologiska konfliktlinjer.

Genom projektet ska vi utveckla och testa olika designidéer som kan sänka tröskeln för människor att mötas på ett tryggt och inkluderande sätt.

Förutom Mitt i deltar Norr Media, Blekinge Läns tidning och Dalarnas Tidningar i samarbetet. Projektet, som fått namnet ConnectMe, stöds också av innovations-

myndigheten Vinnova.

Tycker du det här låter intressant?

För att hamna rätt kommer vi att behöva mycket hjälp från er som läser tidningen. Under resans gång ska vi samla olika slags referensgrupper där vi ber om förslag, bollar upp idéer och testar olika slags lösningar. Den första gruppen kommer att samlas i mitten av oktober.

Är du intresserad av att hjälpa till? Vill du veta mer? Skicka ett mail till: petter.beckman@mitti.se

Petter Beckman

Följ oss på Instagram Facebook och ettsthlm.se
#EttSthlm

HÖSTKÄNSLOR

Bjud in hösten med hjälp av lite ljung. Ljung är både lättskött och hållbar.
Ett enkelt sätt att sätta färg på din entré, balkong eller terrass.

6 för 99.-

LJUNG

Calluna vulgaris
ø9 cm kruka.

Ord. pris 19,90/st

**Blomster
landet**

VÄXTGLÄDJE NÄRA DIG

För öppettider och vägbeskrivning: www.blomsterlandet.se

Reservation för slutförsäljning och tryckfel.

EKONOMISK KRASCH. En skilsmässa eller separationen riskerar oftast att drabba den ekonomiskt svagare parten i relationen, vilket oftast är kvinnan.

FOTO: MOSTPHOTOS

Fem råd

- **Gör en quality check** minst en gång per år. "Genomlys ekonomin och prata med varandra".
- **Ställ dig i bostadsköer**, och håll koll på att du står kvar.
- **Försök få till** en sparrutin.
- **Läs på.** Det finns flera olika grupper som fokuserar på att stärka kvinnors ekonomiska oberoende.
- **Be om hjälp**, om du kan. "Jag vet flera personer uppåt i åldrarna som vänt sig till sina föräldrar för att klara av en knepig ekonomisk situation. Det kan såklart inte alla göra."

QUALITY CHECK. Det är viktigt att göra en genomlysning av sin ekonomi åtminstone en gång per år, menar Claudia Wörmann, boendeekonom på Booli.

FOTO: PRESSBILD

"Det känns inte som orättvisa förrän den är uppenbar"

KVINNORS EKONOMI. Boendeekonomen: "Många duckar den här frågan i början av en relation"

► **Från rosa moln till skilsmässa.** En separation kan lätt sluta i en ekonomisk rävsax. Att våga prata pengar och se om sin egen ekonomi är viktigt, särskilt för kvinnor, menar boendeekonomen Claudia Wörmann på Booli/SBAB.

En separation eller skilsmässa kan lätt ställa den privata ekonomin och bostadssituationen på ända. Inkomsterna halveras och kostnaderna dubblas i ett nafs, och plötsligt måste man flytta – helst igår.

På dagens bostadsmarknad i Stockholm är det lättare sagt än gjort.

– Det här är ett problem som

drabbar framför allt kvinnor i större utsträckning. Oftast grundläggs det tidigt i en relation. Det handlar om att man gjort vissa val i livet tillsammans, som i slutändan påverkar ens inkomst, menar Claudia Wörmann, boendeekonom på Booli.

Att kvinnor tjänar mindre, oftare tar större ansvar för barnen och är hemma samt kanske jobbar deltid

är några av orsakerna.

– Sjänt tänker man inte på i början av en relation, man kanske är väldigt unga och livet rullar på. Jag tror att många duckar den här frågan i början, säger hon.

– Men jag tror att det är viktigt att prata om det här. Om man gör det åtminstone en gång om året, att man kör en quality check av ekonomin, kan man minska risken för de här uppenbara orättvisorna. Pengar är ju lite tabu att prata om, men min syn är att en sund relation klarar av de här frågorna.

I debatten om kvinnors ekonomi missas ofta en dimension, menar hon.

Min syn är att en sund relation klarar av de här frågorna.

– Det är det egna ansvaret, att man skulle tänkt till lite tidigare, försiktigt uttryckt. Här är tid en bra kompis.

Att ställa sig i bostadsköer, få till en sparrutin och göra en årlig genomlysning av ekonomin är de viktigaste bitarna.

– Här vill jag skicka med att spar-

frågan kan gör en hel del nedtygda. Man ska spara till barnen, till pensionen, ha en buffert och hålla en budget... men det viktigaste är att man har en sparrutin som passar ens egen ficka. Det viktiga är att man kommer igång, och det finns mycket lättillgänglig info om det på nätet idag.

– Med det sagt, jag tar alla förhållanden i försvar. Att man hamnar här handlar oftast om en omedvetenhet i kombination med att allt rullar på. Det känns inte som någon orättvisa förrän den är uppenbar.

Love Lind

tema@mitti.se

HJÄLP. Det finns gott om råd och tips om ekonomi på nätet och på sociala medier.

FOTO: MOSTPHOTOS

Ekonomikonton och grupper som tipsar

Det finns gott om konton och grupper på sociala medier som tipsar om ekonomi.

Här kan du ta del av goda råd eller tankar.

Börshajen
@borshajen

Entreprenören och författaren Andra Farhad vill att "hela Sverige ska bli bättre på att spara" och få fler att engagera sig i sin ekonomi. Hon köpte sin första aktie när hon var 15 och vid 21 hade hon sparat ihop till sin första miljon. Har även podden Börshajen där hon pratar

privatekonomi.

Kapitalmamman
@kapitalmamman

Fyrbarnsmamma som sysslar med sparande sedan 2007. Ger handfasta råd om hur man kan tänka kring sparande, investeringar, fastigheter och karriär.

Shoka Åhrman
@shoka_ahrman

Sparekonom på SPP samt ekonomiskribent på både Femina och Aftonbladet där hon ger expertråd om privatekonomi. Har skrivit böcker om betendeekonomi, det spännande gräns-

området mellan ekonomi och psykologi. Föreläser för att hjälpa människor att bli medvetna om sina ekonomiska beslut.

Ekonomens tips
@ekonomenstips

35-årig ekonom i Stockholm som tipsar om sparande med fokus på ekonomi utan girighet och bort från slit- och slängkonsumtion.

Economista
Economista - Kvinnor som gillar aktier och privatekonomi på Facebook.

Gruppen är skapad för kvin-

nor som är intresserade av aktier oavsett tidigare kunskaper. Medlemmarna delar med sig av frågor, funderingar, lyckade affärer och privatekonomiska frågor.

Frida Bratt
@fridabratt

Sparekonom på Nordnet som även pratar ekonomi i Nyhetsmorgon. Tipsar ofta om dagsaktuella ekonomiska frågor och om hur dessa påverkar vardagen, och tar även upp hur man kan tänka i olika ekonomiska situationer.

Temareaktionen

Rekrytera smart!
Med Mitt i när du rätt kandidater.
Kontakta våra rekryteringsexpert.

När du vill rekrytera!
✓ **Stark kanal för att hitta nya kollegor**
✓ **1 av 3 företag har behov av att rekrytera**
Vilka läser Mitt i?
52% yrkesarbetande
54% med chefsbefattning
51% med personalansvar
53% Statligt anställda
58% kommunalt anställda
54% landstingsanställda
50% privat anställda
Vill du veta mer, ring Lotta Fredriksson 070-602 54 78
Mail: plats@mitti.se • www.mitti.se
Källa: Orvesto® Konsument Helår 2020. (Räckvidd inom Mitti:s utgivningsområde)
Äntligen helg! Mitt i när varje vecka 900 000* Stockholmare

DO
Byggnadsplåtslageri AB

SÖKER
BYGGNADSPLÅTSLAGARE
Våra uppdrag är ofta totalentreprenader direkt åt bostadsrättsföreningar i Stockholm stad och dess kranskommuner, särskilt då i söderort.
Vi är ett gäng yrkesskickliga plåtslagare som samarbetat under lång tid och söker nu fler medarbetare.
Välkommen med din ansökan
info@dobyggplat.se www.dobyggplat.se

Personlig assistent till en ung man
Det här är ett roligt jobb som ger dig en bra känsla inombords!
Som personlig assistent hjälper du brukaren med det han behöver hjälp med för sin dagliga livsföring, på Värmdö.
Vi söker nu omgående assistent till en ung man med humor och många intressen.
Vi har att göra varje dag så något slappande blir det inte. Du är simkunnig, matlagare, hjälpsam, allmänbildad och har bildintresse. Är du rätt person så behöver du inte haft assistentjobb tidigare.
För att komma ifråga måste du vara en ansvarsfull person som är lugn, stabil, kan skapa trivsel runt dig och kan kommunicera både med brukare och arbetskamrater. Det är viktigt att du kan svenska språket och förstår nyanserna så att inga missförstånd uppstår.
Vill du veta mer är du välkommen att ringa 0705-93 60 60. Hör av dig med en beskrivning om din person, CV och bild. Även mailadress. Minst två referenser erfordras samt utdrag ur brottsregistret (LSS).
Du söker tjänsten på: owe@oma.se

Nu ökar resandet. Sök idag!

Fri bolagsutbildning för alla nya förare som har Taxiförarlegitimation (TFL), värde 3 200 kr.*

 CABONLINE

200 taxiförare och åkare sökes!
Tveka inte att bli branschens bästa förare och åkare i vårt professionella team. Välkommen till våra taxiföretag!
För mer information besök **taxijobb.se**
Kontakta oss på e-post **taxijobb@cabonline.com**
Du kan även besöka Åkeriservice på Anderstorpsvägen 22 i Solna.
* Gäller till och med 31 december 2021.

Sök idag!

Taxi Kurir

SVERIGE taxi

TRÄFFEN · KONTAKT · VÄNNER

HITTA FLER KONTAKTER! Lyssna av! Mitt i publicerar ett urval och förbehåller oss rätten att ta bort osedliga annonser, fler finns tillgängliga via röstbrevlådan på 0939-105 31 86. Samtalet kostar 9,60 kr/min.

MÄN SÖKER KVINNOR

Man 73 år söker snäll och glad kvinna, max 72 år gammal för umgänge på fritid. Gärna boende norr om Stockholm. Jag har fast arbete och ordnad ekonomi. Måttlig med alkohol och tobak. Jag tycker mycket om promenader och utflykter med bil. Sommartid gärna till Tyskland, Österrike och Italien. **44874**

Jag är en blond och blåögd 76-årig änkeman med mycket hår på huvudet. 178 cm lång, 80 kg. Sommarhalvåret är det mycket segling i komfortabel segelbåt i Östersjön som gäller. Vinterhalvåret blir det mycket Spanien och söderut. Mycket kulturellt intresserad, bland annat teater, bio och utställningar. Bostad på Essingens sydvästsida med 50 graders havsutsikt. Ensam på 11 rum! Hoppas att vi ses över ett glas vin eller en kaffe på stan. **44869**

Född 1945 söker en kvinna i min ålder. Född på Kungsholmen och bor på Kungsholmen. Borgerlig livsåskådning. Kungsholmen alternativt Vasastan. **44859**

Barnlängtgående singelkille söker en tjej att ha ett barn med varannan vecka. Det är viktigt att du bor i Stockholms innerstad och har ett ordnat liv. Hör gärna av dig. **44846**

Glad och öppen kille på 30 år söker en tjej i åldern 25-35 för ett seriöst förhållande samt at

● **Du som vill annonsera, svara eller lyssna av svar** på din annons, ring **0939-105 31 86**. Samtalet kostar 9,60 kr/min. Du måste använda en mobil som har ett abonnemang eller en hemtelefon.

● **Obeservera att detta är en telefontjänst** och ett urval av annonserna i röstbrevlådan publiceras i tidningen. Du blir instruerad av en röst och kan välja att trycka:

- 1) Skapa en annons.
- 2) Lyssna eller svara på annonser.
- 3) Lyssna av svar på din egen annons.
- 4) Mer information.

● **När du har spelat in en ny annons** tilldelas du ett annonsnummer och en pinkod. Se till att notera dessa.

● **Om du vill svara på en annons** har du 30 sekunder på dig att tala in ett meddelande till den som har annonserat. Du kan endast svara på annonser via telefon.

dela vardagen med. Jag hoppas på att hitta just dig. **44850**

Kille 60 år, glad, omtänksam och seriös. Ser mycket bra ut. Generös, glad och spontan av mig. Söker dig i ungefär samma ålder. Gärna någon som är fyllig. **44837**

Här finner du en seriös, händig och trevlig gentleman på 76 år. Välutbildad med ungdomligt utseende. 174 cm lång med en vikt på ca 73 kg med allmänna intressen, bland annat musik. Jag söker dig seriös, attraktiv, varma, kramgod och kärleksfulla kvinna mellan 65-70 år som önskar uppleva den finaste kärleken på nytt. Jag anser att delad glädje är dubbel glädje. **44829**

KVINNOR SÖKER MÄN

Jag söker en helt vanlig kille. Någon att åldras med. En gentleman med humor, gärna lite

romantisk, i åldern 65-70. Kan-ske du har kvar några drömmar att förverkliga också? Hör av dig så ser vi vad vi har gemensamt. **44881**

Jag är en 55-årig kvinna. Jag letar efter en ordentlig man att leva ihop med. Jag är intresserad av natur, musik, resor och böcker. Jag vill endast ha seriösa svar. **44876**

En viktig fråga. Varför åka hela jorden runt? Den som vi söker kanske finns här. Du man 50-talist. Vi motionerar, diskuterar, musicerar, promenerar, dansar, sjunger. Vad mera? **44871**

Ungdomlig kvinna 73 år önskar träffa dig ärliga och omtänksamma man för trevliga och roliga stunder tillsammans. Jag tycker om promenader i naturen och att ta till vara på det ljusa i livet. Jag väntar på dig. **44866**

Jag är en kristen kvinna som söker en snäll man. Jag tycker om allt som gör livet trevligt. Jag är väldigt modern och kanske lite gammaldags också. Jag tycker om musik och att gå ut ibland och äta middag. Hör gärna av dig. **44865**

Mycket ungdomlig och fräsch 40-talist på Kungsholmen vill gärna träffa en ungdomlig kille mellan 40-58 år för trevlig samvaro. Bil är ett plus. **44838**

Jag har jobbat som barnskötare och är nybliven pensionär, 62+. Jag är intresserad av en man som är social, flexibel, trevlig och lätttsam. Du skall ha lagom god ekonomi liksom jag och gilla resor som jag gör. Helst inte rökare. Önskar bara seriösa svar. **44834**

Frisk och ungdomlig änka 73 år. Intresserad av det mesta och har ett glatt sinne. Söker en glad och ärlig man mellan 65-76 år. **44832**

Ungdomlig och fräsch kvinna 70+ söker en helt vanlig jordnära och social man max 80 år med sunda värderingar som längtar efter ett seriöst förhållande. Du får gärna tycker om god mat, hemmamys, musik, resor med dans, vardagsmotion med mera. Tillsammans fyller vi tillvaron med skratt och glädje. Vi omfamnar hösten med kärlek. **44828**

MÄN SÖKER MÄN

Man 75 år boendes i Västerort

söker manlig pensionär som en verklig vän för att umgås med. Tycker om promenader, kultur och resor. **44845**

Fullt coronavaccinerade seniorer sökes av dito trevlig man. **44826**

VÄNNER

Hejsan. Jag är en glad 40+ kvinna som undrar om du finns. En manlig danspartner som är 60 år eller yngre och vill gå på grundkurs i foxtrott med mig som följare. Hör av dig! **44879**

Du som är pensionär och vill ha sällskap på opera, hör av dig. Don Carlos på folkoperan i oktober står på tur. **44877**

Vill du bli bättre på att prata svenska? Pratar du brittisk engelska och är runt 60-70 år gammal? Då kan jag hjälpa dig. Jag har varit lärare i Svenska i 40 år och har undervisat många elever. Jag läser engelska på distans och vill själv lära mig att prata bättre engelska. Vi kan hjälpa varandra. Lämna meddelande på engelska eller svenska. **44872**

Hej jag är en kristen tjej som söker kristna vänner. Jag är 70-talist och tycker om musik, all slags musik. Jag tycker om allt som gör livet trevligt. Hör gärna av dig om du är troende eller kristen. **44864**

Jag är en kvinna som bor i Norsborg. Jag söker en kvinnlig cykelvän för kortare och längre cykelturer. Ganska mycket ny-

börjarnivå. Ålder oviktigt. Hoppas att vi ses. **44855**

Kvinnlig 40-talist bor i Huddinge. Intresserad av kortare båtresor, bada isvak, dansa, sy osv. **44857**

Jag vill komma i kontakt med folk som är födda mellan 1955-1966. Jag är själv född i slutet på 50-talet. Jag vill gå ut och gå långa promenader och tycker om att hitta nya ställen. Jag har väldigt gärna sällskap, helst av kvinnor. **44835**

ÖVRIGT

Får vår trevliga lilla bichon-havannais hänga hos dig när matte och husse behöver hundvakt? Några kvällar i månaden. Kommer ibland dagtid. Helst pensionär som gillar promenader och hundvana är ett krav. Vi bor på Kungsholmen. Ring så berättar vi mer. **44882**

Semestermatte/husse söker. Vill du ta hand om vår 14-åriga Lagotto-hane någon helg då och då och under semester? Får han mat, gå på promenad och lite kärlek så är han nöjd. Hör av dig. **44848**

Pensionerad förskollärare söker arbete med barn. **44843**

Önskar ni barnvakt? Äldre seriös kvinna, barnskötare med goda referenser kan sitta barnvakt vardagar och helger. Gärna i Järfälla/Västerort. **44827**

Din lokala marknad · Haninge

LÅT DITT FÖRETAG SYNAS HÄR! Kontakta oss!

annons@mitti.se · 08-550 550 00

HANINGE BLOMMOR

EST. 1957

Måndag–Fredag 9–18,
Lördag 10–15, Söndag 11–14

BUKETTER · KRUKVÄXTER · BLOMMOGRAM
INREDNING · FEST · BRÖLLOP · BEGRAVNING

VÄSTERHANINGE C · 08 500 209 10
haningeblommor@haningebl.se

Vi erbjuder Vinyasaflow, Yinyoga, Yogacore,
Yoga Nidra, Restorative, Lunchflow,
Happy Hips, Yin/Yang
Välkommen att boka din plats via Bokadirekt

Tinas
YogaFörAlla

tinasyogaforalla.se
Hantverkav. 23 C
Handen.
Tel. 070 755 73 07

Dags att se över bilen
till hösten!

Vi servar bilar, MC,
Båtmotorer, Husvagnar,
Husbilar & släpvagnar.

10%
rabatt
på service
uppgå kod
mitti

OKQ8 Bilverkstad

OKQ8

Tel. 08-777 08 85, Nynäsvägen 23 (vid Port 73)

JARI NYQVIST
HUSHÅLLSSERVICE

TVÄTT
TORK
SPIS
KYL
FRYS
DISK

NYTT BEG.

Cylinda **Electrolux**

INBYTEN • INSTALLATIONER
TILLBEHÖR • RESERVDELAR
Service: 070-565 81 03
Butik: 08-777 25 99

Hantverkavägen 23A, Handen

Stadsbudet

För en trygg och problemfri flytt, anlita alltid Stadsbudet!
Ett flyttföretag i Stockholm, verksam sedan 1900-talet.

✓ Kontorsflytt ✓ Bohagflytt ✓ Evakueringar
✓ Vindsröjning ✓ Flyttstädning ✓ Återvinning ✓ Dödsbo
✓ Magasinering ✓ Hemstädning

08-35 55 00 • www.stadsbudet.se
10% pensionärsrabatt

JUST NU!
SYNUNDERSÖKNING

0:-
Gäller tom
30/9 2021

50%
RABATT

på bågen
Gäller tom 30/9 2021

Välkommen till
GLASÖGON

Puhumme suomea! نحن نبحث العربية مبروك بن مبروك
Välkommen att boka på 08-777 25 40. Öppet vard 10–18, lörd 11–14.
www.brandbergensglasogon.se

RÄDDA BARNEN-HANINGE
kämpar för alla barns rättigheter!
Vill du kämpa med oss?

Rädda Barnen

Rädda Barnen-Haninge
E-mail lf.haninge@medlem.rb.se

✓ Magasinering

✓ Packning ✓ Flytt ✓ Privat & Företag

Kolartopsvägen 13,
Haninge
08-782 96 10
artilleri@stadsbud.com
stadsbud.com

Kontakta
oss för mer
information!

Kontinuerlig annonsering i din lokala tidning ökar räckvidden.

VI GER DIG FLER KUNDER!

mitti Haninge

EN HYLLNING TILL BJÖRN & BENNY
THANK YOU FOR THE MUSIC!
BÄO CHIES WALTZES FRÅN BUENOS AIRES MAMMA MIA!

KALLE Moraeus
GULLIKA Boman
JOHAN Berthling

JENNY REDEN ROST S. LINDA HOLBERG
KAPPELLMÄSTARE JOHAN G. ANSTRÖM MED 7 MANNAORKESTER

CIRKUS STOCKHOLM 17/10
Biljetter. www.mtlive.se alt ticketmaster.se

Sponsored by:

KÖP & SÄLJ · PRIVATANNONSER **SKAPA DIN ANNONS!** Beställ via webben Klicka på "Privatannonser" på mitti.se/haninge – eller genom att skanna qr-koden med mobilkameran!

● **Så här gör du:** Gå in på Mitti.se där du klickar dig in på "Privatannonser". Där bokar du sedan din annons med enkla steg; välj tidning, kategori och införningsdag. Du kan betala med direkt med bankkort eller Swish. Sidan är för privatpersoner.

● **Tjänsten är ett samarbete** med Tidningsannonsen.se och all support hanteras av support@tidningsannonsen.se.

● **Handla tryggt!** Vid alla köp, kräv alltid legitimation och betala aldrig i förskott. Vid bilköp, följ med på en provkörning.

KÖPES

Alla fordon köpes nu
Hejsan alla märken o mod korrekt värdering av obes defekt skåpbilar cab suv husvagnar .mm.mvh// Lars Håkansson 073- 6775878

Alla slags bilar köpes.
Alla märken av intresse, bet bra för fina ex. Äv ej körbara, avställda, obes mm. Kommer ut pa plats. Christian Friberg 070- 4030101.

LP-SKIVOR & EP 50-90 TAL KÖPES, ALLT AV INTRESSE !!
Rock Pop blues Jazz Fusion Hårdrock Prog m.m 0735- 414508 Mail: grammofonskiva@gmail.com

Bilar köpes Oavsett skick
Köper alla slags bilar oavsett skick, endast krångelfria affärer önskas biltorg@mail.com Tel: 073-978 09 18 Mvh Antonio

VI KÖPER DIN BIL
Vi köper din bil Inga krav av bilens skick, ålder eller miltal. Ring för en snabb och smidig affär. mvh Jonny-Carcity 0707267401

KÖPER DIN BIL IDAG ÄV DEF
KÖPES ALLA BILAR ALLA SKICK MÄRKEN ÅRS.RING 0707586976 benjamin_sck@live.se

KÖPER DIN BIL OAVSETT SKICK
Köpes även obesiktigade rostiga eller med defekter ring 0704817948 mvh John

Frimärkssamlingar
Frimärkssamlingar Sverige och Europa köpes, även äldre vykort av intresse Tel. 0704397078

SÄLJES

Herrcykel 28" 1700:-
GråCBS, Navdynamo, 2Hand+fotbr, 7vxShim navvx, Pkhållare Lås. 0706998497

DIVERSE

Hjälp med Data/mobil/nätverk/TV
Certifierad datatekniker hjälper till med all teknik i hemmet. 070- 7889340

Förlorat Pass
Jag har förlorat mitt irakiska pass. Mohammed kareem Sabah 880506 Passnr A1855642, 0700596164

Vi hjälper dig med allt din Volkswagen kan tänkas behöva.

Provkör din nya Volkswagen hos oss
Nya och begagnade, till högsta kvalitet

Dags för service på din Volkswagen?
Boka snabbt och smidigt via Olofssonbil.se

Reservdelar och tillbehör
Utrusta din bil med de senaste tillbehören

Olofsson Bil
FÖRETAGET MED PERSONLIGARE SERVICE

Kilowattvägen 15, Haninge | 010-330 00 21 | Olofssonbil.se

SUVERÄNA KAMPANJPRISER PÅ SUZUKI VITARA HYBRID 4x4!

SUZUKI VITARA HYBRID 1.4T 4x4 KAMPANJPRIS*
225.400:-
ORD. PRIS FRÅN 265.400:-
SPARA 40.000:-

PRIVATLEASA FRÅN 2.995:- /MÅNAD INKL. SERVICE**

SUZUKI VITARA HYBRID 4x4 UTRUSTAD MED AUTOBROMS, FILBYTESVARNARE, ADAPTIV FARTHÅLLARE, TRAFIKSKYLTSIGENKÄNNING, DÖDAVINKELVARNARE OCH MYCKET MER!

Bränsleförbr. bl. körning WLTP: 6,3-7,7 l/100 km. CO₂: 141-174 g/km. 3 års nybilsgaranti, 3 års vagnskadegaranti, 3 års assistans och 12 års garanti mot genomrostning. *Gäller begränsat antal kampanjbilar. **Priser och villkor är giltiga fr. o. m. 1/2 2020. 0 kr kontant, månadskostnad utifrån modell, 36 månader, 4500 mil under leasingperioden, övermål debiteras enligt avtal. Kostnader för ev. tillval tillkommer. Vid avtalstidens slut återlämnas bilen till din återförsäljare. Ord. uppläggnings- och avavgift tillkommer. Hyresgivare är DNB ASA och Torvalla Bil garant för restvärdet. Med reservation för sedanlig kreditprövning. Bilen på bilden kan vara extrautrustad.

HANINGE
Hantverk. 30
08-707 58 00

SÄTRA
Murmästarv. 29-31
08-707 57 00

**MÅN-TORS 9-18 · FRE 9-17
LÖR-SÖN 11-15
www.torvallabil.se**

Torvalla Bil
- En trygg och personlig bilaffär

KORSORD · KRYSSA & VINN · VECKA 38

	TUFF	GER JU FAR- TIG SPARK- ÅKNING	SOLGUD	CHIMÄ- RER FÖR TOMTEN		ÄRMLÖST ÖVER- PLAGG	SKRÄP FÖR BRUCE	TALAS BUSKE		SOM BRUSE	
	SJÄLV- ÅGANDE LANTMAN										
	DIREKT- REKLAM			BÖRDA SOM RÖR VINTER- GATAN				ASTAT BIO FÖR SMÄT- TINGAR?			
	MARADONA							MEDDE- LANDE ÖCALAN S PARTI		HÄPEN	
								SVEK		SOVA UTE FAST INNE	
	GATA PÅ SÖDER SOM FÅTT NAMN AV TVÅ STORA KVARNAR	VÅGSPEL PÅ LAND	GUDAR DRYCK	ÄR NOG STUKAD FÖT	GÅR DOM BÄSTA TILL		RAPPA SÅNA KAN BLI SNABB- MAT	TRÄD TUNGA PÅ PJUCK		DET FLÅSKET STEKES? NATRIUM	
DRYCK SOM FÅR VISSA ATT SVÅVA PÅ MOLN, ANDRA ATT VÄNDA TAGGARN UTÅT							REMI HAR VI PÅ BANKEN		RIDDER- WALL BÖR		BLEV 950 ÅR GAMMAL
			FASTÅN DOPPAR SIG VINTER- BADAREN					ÄR LIVET PÅ DIVAN BEFÅL			
BELÄGG- NING						FASONER KAN KEX HA PÅ KEX			MCEWAN UTDELAR SÄDES- SLAG		
RINNA IFINA STRÅLAR			EKFRUKT				HÅR SKER KLUBB- MÖTE VIRRIG			DANSADE CALLE MED	
GLUTTA			VARA I NUET						KONDENS		
ÄR KÅK- BRINKEN EN					SEGMENT OCH FRAG- MENT						
BILDADES 1919 I SYFTE ATT BILDA EN ÖBEROEDE REPUBLIK				BEHÖVER EN DEL FÖR ATT VAKNA						TASMA- NIEN	LEMUR- KRYSS 2021

Konstruktör: Lena Holmlund lena-holmlund.com /Foto: Mostphotos

Kryssa rätt och vinn en Trisslott!

● **Varje vecka har du** chans att vinna en Trisslott genom att skicka in de ord som kommer fram i korsordets färgmarkerade rutor.

● **Tävla om utlottningen** genom att skicka in kodord, ditt namn och din adress till e-postadressen **korsord@mitti.se** – eller skriv på ett vykort och posta till adressen **"Korsord, Lokaltidningen Mitt i, Box 47 309, 100 74 Stockholm"**. Senast nu på torsdag klockan 14.00 vill vi ha din lösning.

FÖRRFÖRRA VECKANS LÖSNING

[illegible]

● **Vinnare:** Tomas Oliv, Ekerö,
Stefan Grazia, Sundbyberg, Karin
Stigmark, Stockholm

DETTA ÄR EN ANNONS FRÅN ENERGI- OCH KLIMATRÅDGIVNINGEN

Familjen Hedman minskade sina korta bilresor med 92 %: Så gjorde de.

Som en av 20 familjer i Stockholmsregionens cykelsatsning Utan bilen dealen har familjen Hedman från Haninge provat att ersätta alla bilresor under milen med elcykel.

UNDER 10 VECKOR har familjen lånat elcyklar av sin kommun genom satsningen Utan bilen dealen. Familjen har främst bytt ut resor till arbete, skola och förskola. "Lådcykeln är fantastisk", säger pappa Ludvig Hedman. Han berättar att mamma Maddy Hedman lämnar barnen med elcykel och cykelvagn på morgonen så hämtar han barnen med lådcykeln på eftermiddagen. "Resan blir ett äventyr för barnen som tycker att lådcykeln är som en berg- och dalbana!", säger Ludvig.

MAN KAN TRANSPORTERA ALLTING I LÅDAN

Familjen såg projektet som en bra utmaning att faktiskt låta bilen stå och berättar att deras förväntningar har överträffats. "Vi har kommit på flera

användningsområden för lådcykeln som vi inte ens hade tänkt på, som att slänga skräp med lådcykeln. Man kan transportera allting i lådan!", säger Ludvig. Familjen har räknat ut att de cyklat ca 80 mil på lådcykeln under testperioden vilket motsvarar 100 liter diesel som de inte har släppt ut i miljön. "Lådcykel är definitivt något jag rekommenderar om man har barn, vill vara miljövän – och samtidigt få lite motion.", säger Ludvig.

TILL SAHARA OCH TILLBAKA

De 20 familjer som deltog i satsningen runt om i Stockholmsregionen cyklade tillsammans 10 400km, en resa lika lång som till Saharaöknen och tillbaka. "Vi är mycket nöjda med resultatet. Varje familj har i genomsnitt avstått från 100 korta, helt onödiga, bilresor. Jag hoppas att det kan inspirera fler att skippa de korta bilresorna. Att välja cykeln för resor under milen är något av det mest klimatsmarta du kan göra", säger Maria Fredlund, projektledare för kampanjen Utan bilen dealen.

Bakom projektet står Energi- och klimatrådgivningen i Stockholmsregionen.

LÄS MER OM PROJEKTET PÅ
utanbilendealen.se

FAMILJ · SLÄKT · VÄNNER

JURIDIK · Vad utmärker enskild egendom vid skilsmässa eller dödsfall?

Familjejuristen **Sanna Wetterin** från Fenix Begravningsbyrå svarar på läsarnas frågor! Har du en? Mejla: familjejurist@mitti.se

Vem ärver sommarstället som är enskild egendom?

Vad händer med den enskilda egendomen då maken med den enskilda egendomen dör? Om äktenskapsförordet bara säger att ett sommarställe ska vara enskild egendom – vem ärver då? Maken? Gemensamma barn direkt? Eller syskon som äger andra halvan av sommarstället?

Det som utmärker enskild egendom är att den, till skillnad från giftorättsgods, inte ingår i en eventuell framtida bodelning vid en skilsmässa eller ett dödsfall. Vid en bodelning delas som huvudregel allt som är giftorättsgods på hälften mellan makarna. Det som undantagits som enskild egendom ingår inte i hälftindelningen, utan denna egendom behåller den maken/makens dödsbo som är ägare av egendomen själv. Maken med den enskilda egendomen får alltså en större andel av den totala egendomen. Dels hälften av allt giftorättsgods, dels egendomen som är enskild utöver detta. Efter bodelningen sker själva arvskiftet. Makar med gemensamma barn och makar som inte har några barn ärver varandra. Så i detta fall ärver den efterlevande maken

ändå den avlidnes hälftendel samt enskilda egendom. Detta innehar maken med fri förfoganderätt tills den går bort. Därefter ska de gemensamma barnen ärva, både sitt efter arv från den först avlidne maken och sitt arv efter den sist avlidne maken. Efter arvet från den först avlidne kommer vara större än arvet från den sist avlidne på grund av att sommarstugehalvan var enskild egendom. Syskonen hade bara ärvt den först avlidne maken efter den efterlevande maken om det inte funnits gemensamma barn. Så i detta fall kvarstår de bara som delägare av stugan först med den efterlevande maken och sedan med de gemensamma barnen. Det har större betydelse att göra egendom enskild i fall där man inte har gemensamma barn eller där man har testamenterat sitt arv till någon. Då gynnas de som ärver den först avlidnes större andel. Det blir inte samma fördel för gemensamma barn som ändå får båda sina föräldrars arv samtidigt. Då spelar det mindre roll att det var olika stora andelar från olika föräldrar.

GRATTIS

Grattis Frank på 6-årsdagen! Kram mamma och pappa <3

Grattis världens bästa bror på 12-års dagen 22/9. Älskar dig! Puss och kram från Kimmy

Stort grattis till Mia som fyller 7 år den 24 september! HURRA!!! Kramar från mamma, pappa och Ian.

Grattis Ronja på din 15 årsdag och till ditt moppekort. Vi älskar dig önskar familjen.

Hipp hipp hurra för Jonas Öhman Lundin som fyller 30 år den 30 sep. Grattiskramar från mamma och pappa.

Grattis på 5års dagen Noah 25/9- 21. Grattis Emelie Ha en bra dag! Mormor och när o kär

Grattis Oliver på din 11 årsdag. Vi älskar dig, önskar mamma, pappa och syrrorna Ronja och Wilma

Grattis Wilma på din 14årsdag. Vi älskar dig, önskar mamma, pappa och syskonen Ronja och Oliver

Grattis älskade Signe på 12-årsdagen den 25/9! Stor kram från Mamma

Min solstråle Emilio fyller 10 år den 26/9! Hipp hipp HURRAAAAA! Mami älskar dig <3

Hipp hipp hurra stort grattis till finaste Bianca på 5 årsdagen den 30/9 massor av kramar mormor o morfar

Wilmer fyller 11 år. Grattiskramar från mormor och morfar, hurra hurra hurra. Vi älskar Dig.

Grattis Henry Holmström som blir tonåring den 30/9. Vi gillar dej! Farmor, Farfar och faster Camilla.

Grattis Jesper på din 6-årsdag 29/9 önskar mormor och morfar

Vår fina charmtroll fyller 2 år. Stort grattis Amina önskar mormor och morfar <3

STÄDNING I STOCKHOLM
Boka online idag.
maries.se
PUTS & STÄD
MARIES.SE | 08-86 18 17

FÄRSTA FÖNSTER PUTS
Välgjorda arbeten utföres
FÖR SNABB SERVICE
Telefon: 645 47 90

mitti
Skicka in ett grattis helt gratis!
Gå in på vår webb och klicka på "Privatannonser" för att skapa din annons.
www.mitti.se

Begravningsbyrån Vita Liljan
Allting blir så tungt när någon man håller av lämnar oss. Vi hjälper dig genom denna period så att du kan lämna tankarna till minnen. Vi vill göra begravningen till ett fint minne. Vi gör även hembesök utan kostnad.
Prisexempel: Begravningsceremoni i kyrka eller kapell
Kista i natur furu 2.290 kr
Bisättning (svepning och transport) 3.900 kr
Byråarvode 3.800 kr
Representant 1.500 kr
Pris inkl. moms 11.490 kr
Alternativa kistmodeller tillägg fr. 1.100 kr
Vi jobbar i hela stockholmsområdet
Västerhaninge – Tyresö – Nynäshamn 08-500 213 33
begravning@vitaliljan.se | Besöksadress Åkervägen 4, Västerhaninge

Sundby Gård
Vattennära och fantastiskt vackert beläget vid sjön Örlången i Huddinge
VÄRDSHUS/KONFERENS/FESTVÅNING/CAFÉ I HUDDINGE
JULBORD 20/11 – 22/12
Stort, svenskt med veganavdelning
PRIS 495–695 kr
Även för hämtning eller leverans. Se hemsida för mer info.
ÖPPETTIDER NU:
VARDAGAR Luncher 11–14
HELGER 12–16 Brunch, A la carte, Café
Konferens, Festvåning, Menyer & övrig info
www.sundby-gard.se | e-post info@sundby-gard.se
tel 08-689 99 00

Tjänster inom hem, hantverk & trädgård
✓ Hemstäd, storstäd och fönsterputs
✓ Trädbeskäring, häckklippning, ogrärensning
✓ Snickeri, måleri och el
Boka oss idag!
VETERANPOOLEN
08-518 165 55 | stockholm.sydst@veteranpoolen.se

HÄLL SVERIGE RENT
Vi vill bli fler som inte skräpar ner. Vill du hjälpa till? Gå med i Sveriges största rörelse mot skräp eller swisha 90 02 817.
90 SVENSK HÅLLS KONTROLL

SKAPA DIN ANNONS! Beställ via webben Klicka på "Privatannonser" på mitti.se/haninge – eller genom att skanna qr-koden med mobilkameran!

Nova Newal 11 år
den 1 oktober!
Hjärtliga
gratulationer från
grannen.

Vår solstråle, Julia,
fyller 3 år 1
oktober! Många
pussar o kramar
från mormor och
morfar

Grattis till
familjens minsta
som vart 1 år den
13/9! Hipp hipp
Hurra för Thiago,
Önskar hela
familjen Burgos Ylli

Grattis världens
bästa bror på 12
års dagen den
22/9. Älskar dig!
Puss och kram,
Kimmy

Grattis Agnès på
57- års dagen den
21/9. Hoppas du
får en bra dag!
Kramar, Kimmy
och Pierre

Grattis Rasmus 9
år den 24
september fortsatt
nu med hockeyn
kramar från
mormor och
morfar

Ett stort Grattis till
vännen Micke från
Johan och Arunee.

Grattis på
6- årsdagen Sai,
den 23- 09. Kramar
från syster,
mamma och
pappa.

Hipp hipp hurra för
världens bästa
LUDVIG på hans
9års dag ! Vi älskar
dig !
/Tuva,Lovis,Mam
ma,Pappa&Julius

Svenska kyrkan
HANINGE

TEL VÄXEL 08-555 670 00
E-POST haninge.pastorat@svenskakyrkan.se
BESÖKSADRESS Runstensvägen 14, Handen
FACEBOOK svenskakyrkanhaninge
INSTAGRAM svenskakyrkanhaninge

S:T ESKILS-DAGEN

En möjlighet för dig som vän-
tat på ett bra tillfälle att låta
döpa ditt barn – eller dig själv!

Allt är förberett – präst, musiker
och kyrka väntar på dig, och
efter dopet bjuds du/ni på fika.
Om du vill bjuda med släkten
eller komma själv är upp till
dig. Dessutom bjuder dagen på
konserter kl. 11 och kl. 18!
Läs mer på hemsidan.

- Ingen föranmälan behövs
- Du kan döpas oavsett ålder
- Det är aldrig för sent!
- Kom som du är!
- Dopklänning till barn finns
att låna med det går lika bra
med egna kläder
- Allt är kostnadsfritt

LÖRDAG 2/10 KL 11-18
S:t Eskils kyrka, Handen

WORKSHOP: ATT SLÄPPA TAGET

Är den största livskonsten av dem alla, att försonas
med det som inte blev som vi hade tänkt oss? Att
acceptera vad som har hänt, ger oss mer utrymme
att släppa in nytt liv. Under en heldag arbetar vi
med temat *försoning och förändring* och frågan;
vad är du redo att släppa och att släppa in?
Det kostar ingenting att delta.

Ledare: Ann Thörnblad, dipl. psykosyntesterapeut
och författare.
Anmälan senast den 4/10 till:
ann.thornblad@svenskakyrkan.se

LÖRDAG 9/10 KL 10-16.30 S:t Eskils kyrka, Handen

GUDSTJÄNSTER & MÖTESPLATSER 27/9-3/10

Kyrkoåret

Den helige Mikael's dag
Tema: Änglarna
Läs: Luk 10:17-20

Café Kryckan

TIS, ONS, TOR KL 7.30-14
Frukost kl. 8,
lunch kl. 11.30-13
TIS KL 11 Andakt
FRE KL 7.30-13
Frukost kl 8 (ingen lunch)

Jordbro kyrka

MÅNDAG 27/9 KL 13.30-15.30 Diakonimottagning
Få hjälp med myndighets-
kontakter eller stödsamtal
kring något som du sliter
med i livet. Drop in.
TISDAG 28/9 KL 10.30
Må bra-grupp
Avslappning och bön.
Ingen föranmälan.
TORSDAG 30/9 KL 10
Café torsdag
Öppen träffpunkt. Kaffe,
småprat, gemenskap och
andakt.

Dalarö kyrka

SÖNDAG 3/10 KL 11
Fjärdarnas mässa

S:t Eskils kyrka

ONSDAG 29/9 KL 8.30
Morgonmässa
Eija Alpimaa Magnusson, präst
Mikael Fahlstedt, musiker
KL 12 Lunchmusik
Jacob Ingvarsson, sång och
Mikael Fahlstedt, piano
KL 17.20 Meditation
Ann Thörnblad. Drop in.
KL 18.30 Kvällsmässa
Minna Huhkamo, präst
Arne Johansson, musiker
TORSDAG 30/9 KL 10
Upplevelsegudstjänst
Minna Huhkamo, präst
Catharina Ekeberg Ferm,
musiker
LÖRDAG 2/10 KL 11-18
S:t Eskils-dagen
Se notis.
SÖNDAG 3/10 KL 11
Högmässa
Attila Neumerker, präst
Österhaninge kyrkokör
Mikael Fahlstedt, musiker

Muskö kyrka

SÖNDAG 3/9 KL 15
Mässa
Sara Engström, präst
Heri Eysturlið, musiker

Tungelsta kyrka

LÖRDAG 2/10 KL 11
Lördagsmässa
Katarina in de Betou, präst
Heri Eysturlið, musiker

Vendelsö kyrka

FREDAG 1/10 KL 19
Kyrkpub Musikkväll
Camilla Stenman m. vänner
spelar jazz, gospel m.m.
SÖNDAG 3/10 KL 11
Högmässa
Jonatan Mattsson, präst
Kammarkören
Maria Wackert, musiker

Västerhaninge kyrka

TISDAG 28/9 KL 12
Lunchmusik
Evergreens på piano
Heri Eysturlið, musiker
SÖNDAG 3/10 KL 11
Högmässa
Katarina In de Betou, präst
Heri Eysturlið, musiker

Vår älskade

Viktor Thelin

* 11 september 1988
† 13 september 2021

har oväntat lämnat oss
i stor sorg och saknad

PIA och TOMMY
Nicklas och Emelie
Släkt och vänner

Begravningen äger rum
i kretsen av de närmaste.
Tänk gärna på Epilepsifonden.
Se minnessidor.fonus.se

Vår älskade

Gun Lundell

* 1 oktober 1935
† 12 september 2021

B A R N
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Släkt och Vänner

*Far har räckt ut handen
Mor har fattat den
På den andra stranden
Mötas de igen*

Begravningen äger rum i stillhet

Vår Bror

Leif Nykvist

* 26 oktober 1943

har lämnat oss
i stor sorg och saknad

10 september 2021

INGA BJÖRN
CHRISTINA med
FAMILJER
Kurre
Vänner

Vila i frid

Begravningsakten äger rum i
Västerhaninge kyrka fredagen
8 oktober kl 10:00
Därefter inbjudes till
minnestunden.
Osa Begravningsbyrå Vita liljan
senast 4 oktober
Tel: 08 500 21333
Valfri klädsel
Tänk gärna på
Världsnaturfonden WWF
Tel 08 624 74 14
Se minnessida på Vitaliljan.se

Vår älskade maka, mamma,
farmor, syster, svägerska,
släkt och vänner

Gunnel Hedin

*25/4 1938
Har stilla insomnat
Vendelsö
4 september 2021

J O H N
ERIK
Edmund
JAN och ANNA-KARI
Edvin och Signe
Lennart och Kerstin

*Det är något bortom bergen
Dan Andersson*

Begravning och en
minnesstund sker i kretsen
av de närmaste.

Tänd ett ljus till Gunnels
minne någon lördagkväll

Vår älskade Pappa
Morfar Gammelmorfar

Sven Steinholz

* 10 maj 1931
† 1 september 2021

BRITTA KARIN
Sofia och Tove
Florence Laura
Släkt och Vänner

*Tälig var Du intill slutet
Hoppet höll Du alltid kvar
Vi skall alltid minnas
hur god Du var*

Begravningen äger rum i kretsen
av de närmaste.
Tänk gärna på Rädda Barnen.
Tel: 020-52 52 00
Se minnessida på
vitaliljan.varaminnessidor.se

VAD TYCKER DU? Gå in på
Mitti.se och tyck till!

UPPROP

FIGHT FÖR FÖTTERNA.
Att ergonomiska arbetsskor inte räknas som skyddsskor för dem anställda inom vården är obegripligt tycker skribenterna.
FOTO: MOSTPHOTOS

Kommunpersonal borde få betalda arbetsskor

Runt om i Sveriges kommuner pågår det just nu ett uppror, en kamp om något så självklart som rätten till fria arbetsskor för oss anställda inom vård, omsorg och förskola. Att ergonomiska arbetsskor inte räknas som skyddsskor är för oss obegripligt. Att arbeta i dåliga skor innebär direkt stora risker för belastningsskador, förslitningsskador och i värsta fall sjukskrivningar. Vi som arbetar i verksamheterna kan gå upp till 15 000 steg under en arbetsdag. I dagsläget får personalen bekosta sina arbetsskor själva och med våra redan låga löner så är det inte många som har råd med bra arbetsskor av god kvalitet. Det här är en fråga om

orättvisa och framför allt om arbetsmiljö. Att inte få arbetsskor anser vi är ett arbetsmiljöproblem som arbetsgivaren behöver komma till bukt med. Det finns många andra yrkesgrupper som får betalda arbetsskor av sin arbetsgivare, men inte vi. Anledningen är att man gör skillnad på skyddsskor och arbetsskor. På jobbet sliter vi hårt och utan våra fötter så skulle det inte bli mycket gjort. Att ge personalen rätt till fria arbetsskor handlar inte om förmåner, det handlar om att värna om och ta ansvar för en god arbetsmiljö. Vi önskar att arbetsgivaren Haninge kommun väljer att kroka arm med oss

i den här viktiga frågan där vi skapar en samsyn om att arbetsskor går att likställa med skyddsskor, att Haninge kommun nu väljer att ta klivet fram och blir det goda exemplet på hur man är en attraktiv arbetsgivare där man värnar om sin personal. Allt fler och fler kommuner väljer att öppna den här dörren nu och Kommunal i Haninge uppmanar arbetsgivaren här att göra detsamma. Upproret om rätten till fria arbetsskor kom inte en dag för sent tycker vi. Kommunal kommer aldrig sluta kämpa för att våra medlemmar ska få rätt till fria arbetsskor. Emma Hagberg och Saara Gustafsson, HSO Kommunal Haninge

COVIDREGLER

Förskolan skickar hem mitt barn i onödan

Överdrivet många veckors semesterledighet med friska och pigga barn kom till sitt slut. Omedelbart sitter jag nu hemma med friskt barn som återigen skickats hem från förskolan. Pandemin har varit en utmaning för hela samhället, sjukvården, privata aktörer, statliga aktörer, kommunala aktörer. Vi alla har ett ansvar och jag upplever att de flesta tar sitt ansvar till fullo. Nu har det gått så långt att förskolan utnyttjar situationen i samhället på så sätt att de vid minsta tecken på

snuva skickar hem friska barn med vindsnuva, eller om de haft endast en lösare skit. Min personliga upplevda tanke är att de möjligen gör detta för att ha lugnare på arbetet med få barn. Nu sitter jag återigen med friskt barn hemma, lägger in VAB mot Försäkringskassan på lösa grunder som förskolan har hittat på. I min värld var förskolan en pe-

dagogisk plats med utbildade pedagoger som arbetar efter vetenskapliga studier för att främja barns utveckling och som har en förmåga att utläsa FHM:s rekommendationer om när barn ska anses inte vara friska. Tyvärr är min förskola ett "dagis" som bedriver dagisverksamhet för annars hade de inte agerat som de gör. Skäms!

Vid minsta tecken på snuva skickas barnen hem.
FOTO: MOSTPHOTOS

Föräldrar med friska barn

Kulturhuset är viktigt i Haninges stadskärna

Nu ska Haninge kulturhus byggas om, och till. För många, många miljoner. Huset ska bli ännu bättre och göras än mer attraktivt för invånare och gäster. Fler och olika lokaler lämpliga för olika verksamheter. En självklarhet för mig och Haninge Riksteaterförening är att det "nya" kulturhuset måste inrymma en riktig restaurang som har öppet vardagar, som helger, dagar som kvällar. Restaurangen kan inrymmas i själva huset eller i direkt anslutning till, som i någon kommande lämplig byggnad när torget nu ska utvecklas. En riktig, regional stadskärna måste ha ett attraktivt kulturhus med en riktig restaurang!

Raymond Svensson, Ordförande Haninge Riksteaterförening

VECKANS BILD: Höstfärger

Hösten är här och de röda löven tittar fram mer och mer nu.
LÄSARBILD: ANDERS NÄSTÉN

VECKANS ROS: Harry och Nelly!

Sommarbrand i vårt kök. En grönsakstork tog eld i vårt kök. Grannpojken Harry 8 år, som vet hur en brandvarnare låter, samrådde med sin lillasyster Nelly 6 år och vände sig till sina föräldrar. Pappa Calle tog sin brandsläckare och klättrade in genom vårt sovrumsfönster som stod på glänt. Mamma Frida ringde 112 – och till oss som var på promenad. När vi kom hem såg vi på håll många blåljus och oroliga grannar. Veckans ros till Harry och Nelly!

Tacksamma grannar

Skicka en insändare · Så här gör du!

- **Vad gör dig glad, upprörd eller fundersam** i dina kvarter? Skriv en insändare eller debattartikel i webbförmuläret på Mitti.se/insandare – skicka gärna med bild.
- **Tänk på!** Ditt inlägg ska högst vara 1800 tecken. Ju kortare, desto större chans att det kommer med. Redaktionen reserverar sig rätten att korta och göra lättare ändringar. Vi behöver ditt namn och kontaktuppgift i formuläret, men du får ha en anonym signatur. Insändare publiceras även på Mitti.se – kontakta oss via webben för frågor!

Vi hjälper dig med allt din Volkswagen kan tänkas behöva.

Kilowattvägen 15, Haninge | 010-330 00 21 | Olofssonbil.se

Provkör din nya Volkswagen hos oss
Nya och begagnade, till högsta kvalitet

Dags för service på din Volkswagen?
Boka snabbt och smidigt via Olofssonbil.se

Reservdelar och tillbehör
Utrusta din bil med de senaste tillbehören

Olofsson Bil
FÖRETAGET MED PERSONLIGARE SERVICE

I ett barns hjärna ska det finnas drömmar – inte sjukdomar och annat som gör livet svårt.

Swisha din gåva till 1236246094, skanna QR-koden med din Swishapp eller gå in på barnhjärnfonden.se

Barn Hjärnfonden
– en del av Hjärnfonden

KONSUMENT · FRÅGOR & SVAR

TIPSA REDAKTIONEN! Kontakta oss!
08-550 550 00 · tema@mitti.se

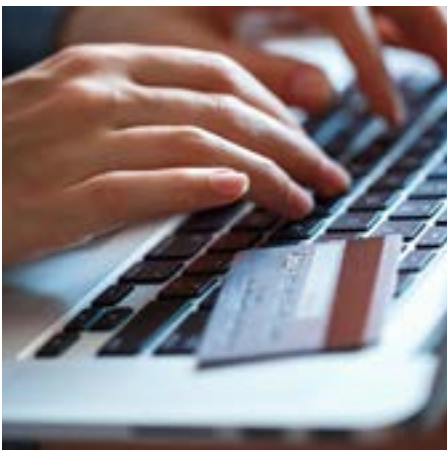
Kan jag använda mig av invändningsrätten?

FRÅGA: Jag hade köpt en paketresa som blev inställd av arrangören. Eftersom jag inte fick tillbaka allt jag hade betalat tog jag ärendet till Allmänna reklamationsnämnden. Där fick jag rätt men företaget fortsatte vägra betala tillbaka mig. Eftersom jag hade köpt resan med mitt kreditkort ville jag använda mig av invändningsrätten jag har mot kreditgivaren. Kreditgivaren vägrar mig också återbetalning. De skriver att jag inte har gjort ett kreditköp eftersom jag hade ett tillgodohavande på kreditkortet när jag betalade resan. Stämmer det banken skriver?

SVAR: När du som privatperson handlar på kredit gäller konsumentkreditlagen. Lagen gäller exempelvis när du gör ett köp och betalar mot faktura eller betalar med krediten på ett kreditkort. Du har inte automatiskt gjort ett så kallat kreditköp bara för att du betalar med ett betalkort med en beviljad kredit. Du måste också utnyttja krediten för att det ska räknas som ett kreditköp.

Om du hade tillgångar på kontot, det vill säga ett tillgodohavande, har du inte gjort ett kreditköp. Eftersom betalning först sker med dina tillgångar på kontot innan en eventuell kredit belastas. Därför kan du inte använda dig av invändningsrätten i den här situationen.

Vad är invändningsrätten?
När du som konsument köper varor och tjänster har du rätt att klaga om varan eller tjänsten exempelvis är felaktig eller inte har levererats i tid. Om säljaren inte

KREDIT. När du som privatperson handlar på kredit gäller konsumentkreditlagen.
FOTO: MOSTPHOTOS

vill göra rätt för sig har du extra skydd om du har betalat på kredit. Om du har betalat på kredit kan du nämligen ställa samma ekonomiska krav till kreditgivaren som du kan göra till säljaren.

Med avbeställningsrätt kan du ångra din beställning

FRÅGA: Under en rea beställde jag en säng inne i en butik men har nu ångrat min beställning. Den står i dag på ett varuhus och butiken har motvilligt gått med på att försöka sälja den men till ett reducerat pris. Vilka möjligheter har jag att ta mig ur detta köp?

SVAR: Om du har beställt sängen i en fysisk butik väljer butiken själva om de vill erbjuda sina kunder öppet köp eller inte.

Även om butiken inte har öppet köp på sängar har du något som kallas för avbeställningsrätt. Avbeställningsrätten innebär att om du avbeställer sängen innan den har levererats till dig, har säljaren inte rätt att hålla fast vid köpet och kräva betalning. I stället har säljaren rätt till ersättning för sina kostnader. Ersättningen ska motsvara de kostnader säljaren har drabbats av för att göra din beställning och som de inte kan tillgodogöra sig genom att exempelvis sälja sängen vidare eller skicka tillbaka den till tillverkaren. Säljaren kan exempelvis kräva ersättning förvaringskostnader om sängen inte fanns i företagets lager.

Ett annat exempel på ersättning du riskerar att behöva betala är om butiken tvingas sälja sängen till ett lägre pris.

Så säger du upp din teleoperatör

FRÅGA: Jag blev riktigt trött på min teleoperatör när de inte lyckades fixa strulet med mitt telefonabonnemang. Jag skickade därför ett handskrivet brev med en uppsägning av tjänsten. Sedan dess har nya fakturor kommit som har betalats automatiskt via autogiro. Jag har hittills inte fått någon bekräftelse på min uppsägning. Kan jag säga upp autogiro hos min bank? Troligen kommer de bestrida att de har fått min uppsägning. Tacksam för råd eller tips.

SVAR: Svårigheten med att skicka en uppsägning via brev är att många företag inte har ett bra system för att ta emot uppsägningar via fysiska brev. Alltid när du säger upp ett avtal är det du som ska kunna bevisa att du sagt upp avtalet. Om du inte har en kopia på brevet kan det bli svårt att bevisa det. Då är mitt råd till dig är att du skickar ett mejl till operatören där du i första hand hävdar att uppsägningen ska ses från datumet när du skickade brevet, i andra hand får du hävda att uppsägningen ska räknas från dagen då du skickade ditt mejl.

Ett annat alternativ är att ringa till företaget för att göra uppsägningen muntligt men att du samtidigt kräver att få en skriftlig bekräftelse på din uppsägning till din mejl eller per sms.

Däremot råder jag dig att inte säga upp ditt autogiro förrän du och operatören har rätt ut situationen. Om du säger upp ditt autogiro och inte betalar fakturorna manuellt är risken stor att företaget kommer att fortsätta kräva betalning av dig. Det kan leda till merkostnader och extra arbete för dig.

tema@mitti.se

**KONSUMENTRÅDGIVARE
CASSANDRA LARSSON**

● Här svarar vi på frågor om alla typer av konsumenträttsliga problem. Det kan handla om tjänster, varor, resor, abonnemang eller distansavtal.

ALLTID

3 FÖR 2

BILLIGASTE PARET PÅ KÖPET

eller

KÖP 2 PAR - FÅ 50% PÅ DET BILLIGASTE PARET

300:-
Stl. 25-32

HÖSTENS LEKFULLA NYHETER

Stl. 20-24 **300:-**

Stl. 25-32 **300:-**

Stl. 33-37 **300:-**

Stl. 20-37 **450:-**

Stl. 20-39 **450:-**

Stl. 25-39 **450:-**

skopunkten

BARKARBY, HANINGE, KISTA, SICKLA, SKÄRHOLMEN, SÖDERTÄLJE, UPPSALA

Nu dansar vi igen!

En lååång väntan är över. Den 29/9 öppnar dansgolven på Cinderella. Och du kan slänga dig ut i en eldig glädjedans. Tack för att du hållit ut - nu är dansgolvet äntligen ditt.

195:-

Prisex per person inkl del i Insidehytt.

Boka på Vikingline.se

Östersjöns mest prisvärda resor

Om det ändå
vore vinter snart.

Thailand från

8.995:–

2 v. del i dubbelrum, på hotell
Kata Place 🍹🍹+ på Phuket.
Avresa 9/12 från Arlanda.
Begränsat antal platser.

Drömresmålen som har känts så långt borta har kommit närmare igen. I vinter tar vi dig tryggt och säkert till kritvita stränder, majestätiska palmer, turkosa hav och unika hotell som överträffar alla dina förväntningar på en semester i paradiset. Med över 60 års erfarenhet kan vi erbjuda trygga resor och nu även fler upplevelser än någonsin tidigare.

Välkommen in på **Ving.se** för att boka din drömrresa. Snart är vintern äntligen här.

VING
FIND YOUR WAVE